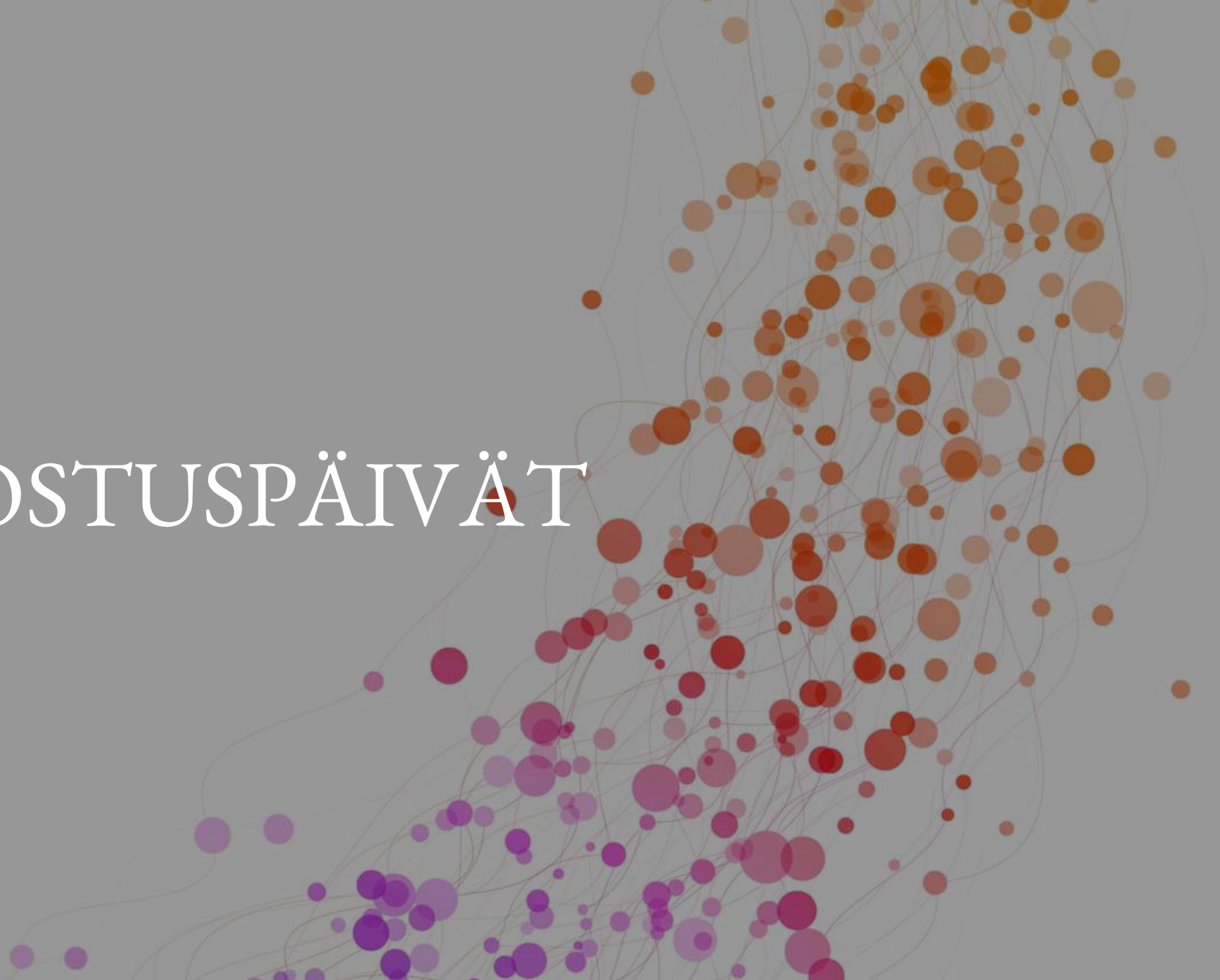

SPJ JALOSTUSPÄIVÄT

2025 KUOPIO

Koetulokset

[3 kk](#) | [6 kk](#) | [12 kk](#) | [Vuosi 2025](#) | **[Vuosi 2024](#)** | [Vuosi 2023](#) | [Vuosi 2022](#)

Lyhenne	Koemuoto	Tuloksia
HIRV	Hirvenhaukkukoe	1454
KARH	Karhunhaukkutaipumuskoe	17
LTE	Luonnetesti	7
MEJÄ	Metsästyskoirien jäljestämiskoe	1
NW	Nosework	3
RT	Rallytoko	17
VAHI	Vahingoittuneen hirvieläimen jäljestyskoe	2

Koemuoto:
Hirvenhaukkukoe

Aikarajaus:
Tapahtumavuosi 2024 - 2024

- ☒ Jokainen tulos erikseen
☐ Jokainen koira vain kertaalleen
☐ Vain jokaisen koiran paras tulos

- ☒ Näytä kappalemäärät
☒ Näytä prosentit

Suorita

	2024
HIRV-1	39% (560 tulosta)
HIRV-2	6% (86 tulosta)
HIRV-3	5% (78 tulosta)
HIRV-0	50% (730 tulosta)
HIRV--	
Yhteensä	1454 tulosta
Yhteensä	1454 tulosta

Koemuoto:
Karhunhaukkutaipumuskoe

Aikarajaus:
Tapahtumavuosi 2024 - 2024

- ☒ Jokainen tulos erikseen
☐ Jokainen koira vain kertaalleen
☐ Vain jokaisen koiran paras tulos

- ☒ Näytä kappalemäärät
☒ Näytä prosentit

Suorita

KARH

	2024
KARH1	76% (13 tulosta)
KARH0	24% (4 tulosta)
KARH-	
Yhteensä	17 tulosta

Koemuoto:
Luonnetesti

Aikarajaus:
Tapahtumavuosi 2024 - 2024

- ☒ Jokainen tulos erikseen
☐ Jokainen koira vain kertaalleen
☐ Vain jokaisen koiran paras tulos

- ☒ Näytä kappalemäärät
☒ Näytä prosentit

Suorita

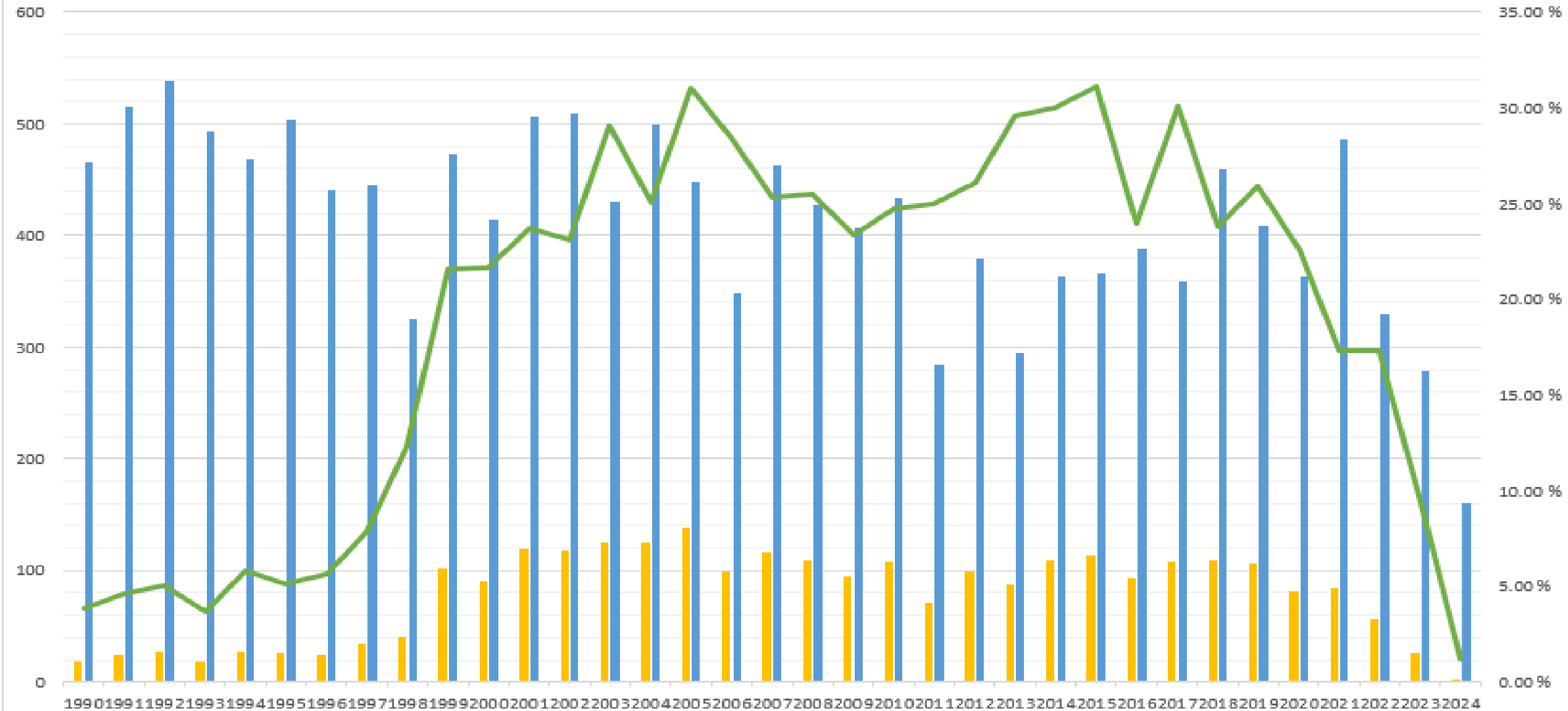
	2024
LTE	86% (6 tulosta)
LTE0	
LTE-	14% (1 tulosta)
Yhteensä	7 tulosta

Hirvikoe käynnit

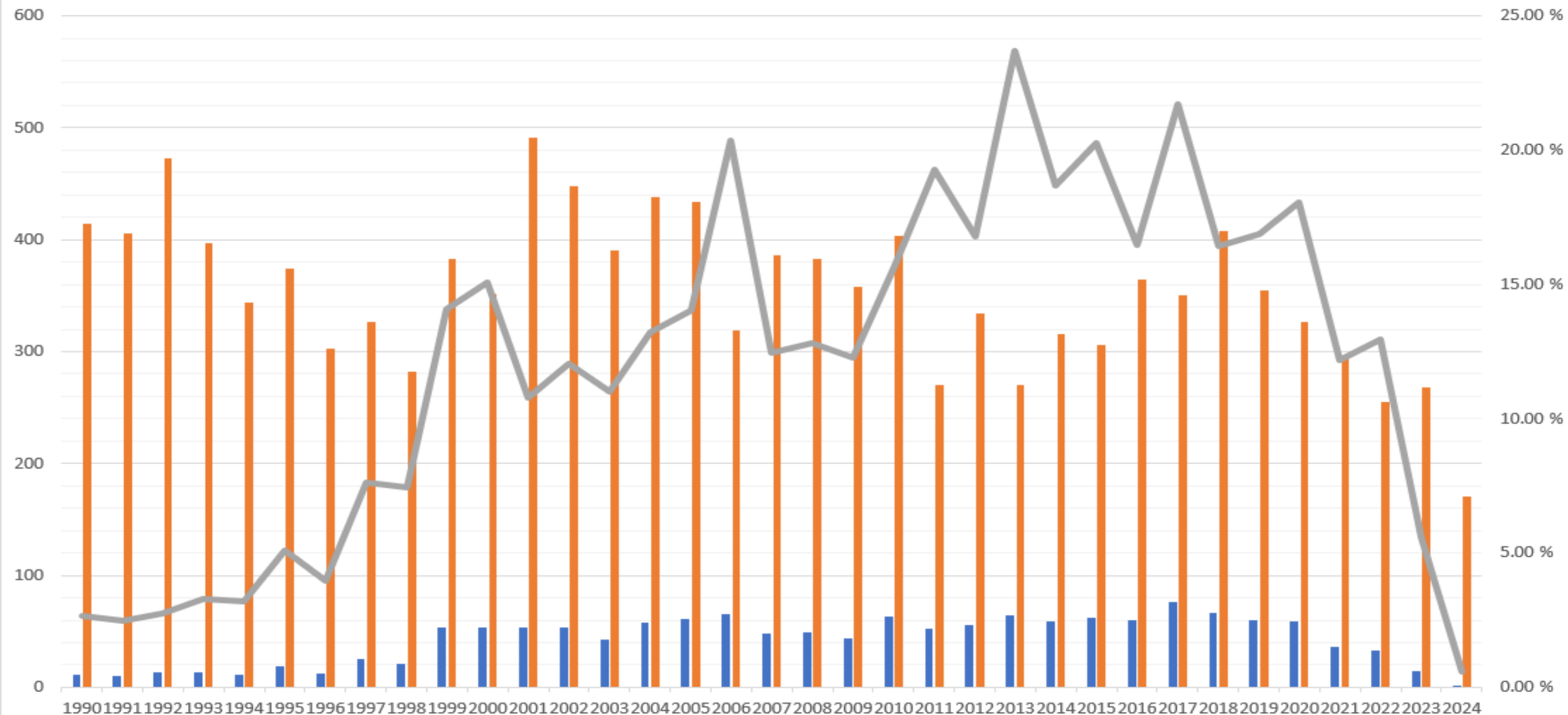
KKU ykköstulokset vuosiluokittain suhteutettuna syntyneisiin 1990 - 2024

KKU ykköset (lkm) KKU syntyneet (lkm) KKU ykkösprosentti

KKN ykköstulokset vuosiluokittain suhteutettuna syntyneisiin 1990 - 2024

■ KKN ykköset (lkm) ■ KKN syntyneet (lkm) — KKN ykkösprosentti

Karhunkaadot 2024

- Kkn Kairaraikaan Noppa FI31381/19
- Kku Korpiritarin Sokka FI17804/20
- Kku Sisukkaan Pikinen FI25643/20
- Kkn Terävän Alma FI33884/20
- Kkn Iisakinmaan Nasta Muija
FI42799/21
- Kku Kairaraikaan Urho FI43381/22
- Kkn Terävän Valtti FI27856/15
- Kku Iisakinmaan Rocky FI10308/23

Viralliset karhunhaukku taipumuskokeet 2024

Aika alkaen: 01 . 01 . 2024

asti: 31 . 12 . 2024

Paikka:

Rotu: karjalankarhukoira

Sukupuoli:

Etsi

Karhukokeet

Aika	Rekisterinro	Nimi	Rotu	Paikka	Tuomari	Pist.	Tulos
21.08.2024	FI24218/21	TÖLÖMÄEN KÖSSI	48	Kajaani	MOILANEN JOUNI SAKARI	0.00	0
28.08.2024	FI42666/21	UKKOSALON IITA-KAKSI	48	Kitee	HAVERINEN ARTO	82.00	1
02.09.2024	FI26098/22	TÖLÖMÄEN ROKKA	48	Lieksa	ERONEN SANTERI	66.00	1
08.09.2024	FI33080/19	SISUKKAAN JYMY	48	Keuruu	VIELTOJÄRVI JARI	79.00	1
17.09.2024	FI37764/19	VAALILAN KONTIO	48	Alajärvi	TIENHAARA ASKO	84.00	1
19.09.2024	FI30915/23	KIIMAKORVEN BEETU	48	Miehikkälä	SUOKNUUTI ILPO	43.00	0
24.09.2024	FI24392/18	HOKATAR PIITU	48	Kouvola	RÄMÄ TUOMAS	63.00	1
27.09.2024	FI44847/21	KAATAJANNEVAN RAITA	48	Alajärvi	TIENHAARA ASKO	79.00	1
30.09.2024	FI10235/23	RÄHINÄPESÄN EPELI	48	Lieksa	ERONEN SANTERI	87.00	1
09.10.2024	FI22468/19	JUSTINA	48	Siikalatva	PIRTTISALO MARKKU	72.00	1
10.10.2024	FI19508/20	KOLATSELÄN RIKI	48	Kittilä	VÄYRYNEN VILI-PETTERI	73.00	1
11.10.2024	FI34968/20	KENTTÄKANKAAN GERO	48	Ylöjärvi	TUHKANEN PASI	65.00	0
16.10.2024	FI35902/15	ERÄ-TAPSAN TURRE	48	Pöytyä	ROUSKU RIKU	69.00	1
17.10.2024	FI31496/17	KOLATSELÄN OTSO	48	Kontiolahti	PAKKANEN KIMMO	73.00	1
18.10.2024	FI54836/16	TÖLÖMÄEN VILMA	48	Lieksa	ERONEN SANTERI	93.00	1
27.10.2024	FI11438/22	KUURASUON RISKI	48	Suomussalmi	SEPPÄNEN NIINA	61.00	1
29.10.2024	FI53212/21	AUKKOHAKKUUN AAPO	48	Halsua	PELTONIEMI TONI	38.00	0

Jalostusryhmälle tehdyt karhutyöskentely ilmoitukset SPJ:n kotisivujen kautta2024

- Tölömäen Rokka FI26098/22
- Rähinäpesän Epeli FI10235/23
- Kairaraikaan Noppa FI31381/19 päättyi kaatoon
- Kaatajannevan Kosti FI30353/20
- Vaalilan Kontio FI37764/19
- Hirviparoonin Ukko FI11905/22
- Kaatajannevan Raita FI44847/21
- Kolatselän Otso FI31496/17
- Luotisuoran Aapo FI35814/21
- Tölömäen Vilma FI54836/16
- Hirviparoonin Naawa FI23656/17
- Martinselkosen Paraskeva FI21447/17
- Peltohirven Sepe FI32262/22

Näyttelytilastot

Näyttelytilasto:

Näyttelyluokittain

Aikarajaus:

Tapahtumavuosi

2024

-

2024

☒ Näytä kappalemäärät

☒ Näytä prosentit

☐ Näytä vuosittain

Suorita

	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Pentuluokka 7-9 kk	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0 tulosta
Junioriluokka	50% (168 tulosta)	38% (126 tulosta)	10% (35 tulosta)	1% (3 tulosta)	0% (1 tulosta)	1% (2 tulosta)	335 tulosta
Nuorten luokka	47% (60 tulosta)	34% (44 tulosta)	14% (18 tulosta)	1% (1 tulosta)	3% (4 tulosta)	1% (1 tulosta)	128 tulosta
Avoin luokka	57% (161 tulosta)	32% (90 tulosta)	9% (25 tulosta)	0% (1 tulosta)	1% (3 tulosta)	0% (1 tulosta)	281 tulosta
Käyttöluokka	59% (115 tulosta)	30% (58 tulosta)	9% (18 tulosta)	1% (2 tulosta)	1% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	194 tulosta
Valioluokka	93% (39 tulosta)	5% (2 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	2% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	42 tulosta
Veteraaniluokka	90% (26 tulosta)	10% (3 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	29 tulosta
Yhteensä	56% (569 tulosta)	32% (323 tulosta)	10% (96 tulosta)	1% (7 tulosta)	1% (10 tulosta)	0% (4 tulosta)	1009 tulosta

Jalostusneuvonta

- Jalostusneuvonta pyrkii ensisijassa tarjoamaan jalostuskäyttöön uroksia, joita ei ole käytetty aikaisemmin jalostukseen tai uroksia joiden lähisuvun koiria on käytetty vähemmän jalostukseen, kuitenkin tinkimättä käyttöominaisuus tavoitteista. Samansukuisille nartuille pyritään tarjoamaan eri sukutaustaisia uroksia.
- Suosittelee vanhempia terveitä uroksia joilla on hyvät jälkeläisnäytöt ja edelleen hyvässä toimintakunnossa, myös terveitä ja hyvin toimivia jalostukseen käyttämättömiä varttuneempia uroksia suositellaan.
- Nuorelle nartulle suositellaan vanhempaa mielellään kahteen kertaan tarkastettua ja perusterveytensä jo osoittanutta urosta.
- Yhdistelmissä huomioidaan syntyvien pentujen jatkojalostusmahdollisuudet.
- Eniten käytettyjä linjoja on kartoitettu ja tunnistettu ja näiden koirien kertaamista pyritään välttämään.
- Terveysriskejä pyritään välttämään kantajuus olettaamaan perustuvalla menetelmällä, epi-luku järjestelmän hyödyntämisellä ja geenitestauksen tulosten hyödyntämisellä.
- Käyttöominaisuuksissa kiinnitetään huomiota, etenkin koirien hakuun, varhaiskypsyyteen ja pentuearvoon. Käyttöindeksien laskenta tulee helpottamaan koirien ominaisuuksien kartoitusta.

Jalostuksen suosituskriteerit

- Kummallakin vanhemmalla on vähintään HIRV1- tai KARH1-tulos.
- Yhdistelmän yhteenlaskettu lonkkaindeksi on vähintään 200. Jos indeksiä ei ole vielä laskettu molemmille tai toiselle yhdistelmän vanhemmista, lonkkakuvaustuloksen C saaneen koiran parituskumppaniksi suositellaan käytettävän lonkkakuvaustuloksen A tai B saanutta koiraa.
- Yhdistelmän sukusiitosaste kahdeksan sukupolven mukaan laskettuna on alle 5,0%, sukukatkerroin vähintään 0,50 ja vaikuttavimman koiran osuus sukusiitosasteessa enintään 0,85 %.
- Jos koiran edellisissä pentueissa on todettu Pevisassa mainittuja silmäsairauksia, tai koiran jompikumpi vanhemmista on todettu sairastavan kyseisiä sairauksia, tälle suositellaan ainoastaan yli 5-vuotiaana tarkastettua ja terveeksi todettua parituskumppania.
- Perinnöllisten silmäsairauksien mahdollisia kantajia ei esiinny yhdistelmän sukutaulussa liian lähellä (kataraktan suhteen kahdessa sukupolvessa ja PRA:n suhteen kolmessa sukupolvessa).
- Luustonkehityshäiriö, tappijalka, prcd-PRA tai kääpiökasvuisuus geenivirhe kantajan parituskumppaniksi suositellaan geenitestissä normaaliksi testattua. Alttiiksi testattua ei suositella.
- Ei suositella yhdistelmää missä metsästyspystykorvien tai tulevaisuudessa koiratietokannan virtuaaliparituksessa syntyvien pentujen laskennallinen epi-luku on korkeampi kuin 0,6. Tällä hetkellä epi-luvun keskiarvo karhukoiralla on n. 0,45. Keskimääräisen epi-luvun muuttuessa jalostusryhmä harkitsee tarvittaessa muutoksia suositusrajaan.

Nartun omistajan muistilista

Ennen astutusta:

Lonkkakuvaus ja silmätarkastus ja geenitestaus hyvissä ajoin ennen suunniteltua astutusta

Ole hyvissä ajoin yhteydessä jalostusneuvontaan, mieti valmiiksi muutamia uros ehdokkaita jotka kiinnostaa.

Pohdi ja selvitä onko narttu terveytensä puolesta jalostuskelpoinen (toistuvat tulehdukset, iho-ongelmat, ruuansulatusongelmat ja nartun on oltava hyvässä fyysisessä kunnossa eikä saa olla lihava)

Ole rehellinen koirasi luonteesta ja käyttöominaisuuksista. Pyri jalostusvalinnoilla parantamaan narttusi heikkouksia.

Huolehdi että nartun rokotukset ja madotukset ovat ajantasalla ennen astutusta. Huomio myös rokote herpes-virusta vastaan.

Varmin menetelmä selvittää nartun oikea astutusajankohta on Progesteroni-verinäyte. Näin välttyt mm. turhalta matkustamiselta.

Astutuksen jälkeen:

Kantoajan alussa anna nartulle sopivasti liikuntaa ja ruoki normaalisti

Kuukausi astutuksen jälkeen selvitä että narttu on varmasti kantava esim ultraamalla ja mikäli narttu kantaa niin siirrytään laadukkaaseen penturuokaan

Nartun elimistössä lepotilassa olevat suolinkaisen toukat aktivoituvat tiineyden 40. vrk:sta alkaen. Toukat siirtyvät istukan ja maidon välityksellä pentuihin. Emän madotuksilla voidaan vähentää pentujen suolinkaistartuntoja, mutta suolinkaisen elinkierto on sitkeä ja käytännössä pikkupennuilla on lähes aina matoja. Emo ja pennut tulee madottaa pentujen ollessa 2 viikon ikäisiä ja sen jälkeen 2 viikon välein 10 viikon ikään asti, ks. yllä oleva ohje pentujen madotuksesta.

Tärkeää on käyttää narttu röntgenkuvassa 50-55 vrk astutuksen jälkeen todetaksesi kuinka monta pentua on syntymässä. Siirrä narttu hyvissä ajoin, esimerkiksi 2 viikkoa ennen arvioitua penikointia pennutustilaan.

Selvitä päivystävä eläinlääkäri arvioidulle syntymä ajankohdalle. Jos koet olevasi epävarma synnytyksen suhteen ole yhteydessä eläinlääkariin tai kokeneeseen kasvattajaan. Normaalisti karhukoira ei tarvitse apua synnytyksessä. Tärkeintä kasvattajalle on pysytyellä hereillä ja valvoa ajallisesti nartun synnytyksen vaiheita.

Synnytys:

Synnytyksessä on kolme vaihetta: avautumisvaihe, työntövaihe ja jälkeisvaihe.

Avautumisvaihe kestää keskimäärin 6-12 tuntia, joskus jopa 24 tuntia. Tässä vaiheessa koiralla alkavat heikot supistukset, jotka johtavat lopulta kohdun suun täydelliseen avautumiseen ja sikiökalvojen puhkeamiseen. Avautumisvaiheen aikana koiran käytös muuttuu usein rauhattomaksi. Lähättäminen, vapina ja pesän rakentelu on tavallista – samoin ruokahalun väheneminen ja jopa oksentelu. Maitoa voi etenkin suuria pentueita kantavan nartun utareista erittyä useampia päiviä ennen synnytystä, kun taas yhtä pentua kantavat nartut saavat tavallisesti maidon utareisiinsa vasta penikoidessaan.

Työntövaiheessa poltteiden voima lisääntyy ja niiden väli lyhenee. Työntövaihe kestää 12-24 tuntia, riippuen pentueen koosta, ja ensimmäinen pentu syntyy keskimäärin 2-4 tunnin kuluttua voimakkaiden supistusten alkamisesta. Seuraavat pennut syntyvät yleensä puolen tunnin sisällä edellisen syntymästä, mutta joskus tämä väli voi venyä jopa neljään tuntiin.

Yleensä koiran synnytys sujuu sitä paremmin mitä vähemmän narttua häiritään.

Sitä mukaa kun pennut syntyvät ja emo on puhdistanut ne ja katkaissut napanuoran on hyvä tarkistaa pennun sukupuoli, mitata syntymä paino ja kirjata ylös tuntomerkit.

Ensimmäiset elin viikot:

Punnitse pennut kerran vuorokaudessa jotta näet että kaikkien paino kehittyy tasaisesti.

Anna emon huolehtia pennuistaan itse. Koska synnytyksen jälkeen laskeutuva ns. ternimaito on tärkeää vastasyntyneen pennun hyvinvoinnille ja vastustuskyvyn muodostukselle, tulee sinun kuitenkin varmistaa, että kaikki pennut saavat tätä maitoa emoltansa heti syntymän jälkeen.

Ensimmäisen kolmen viikon aikana emo pysyttelee tiiviisti pentujensa luona, eikä kasvattajalle jää juuri muuta tehtävää kuin seurata pienokaisten kehittymistä.

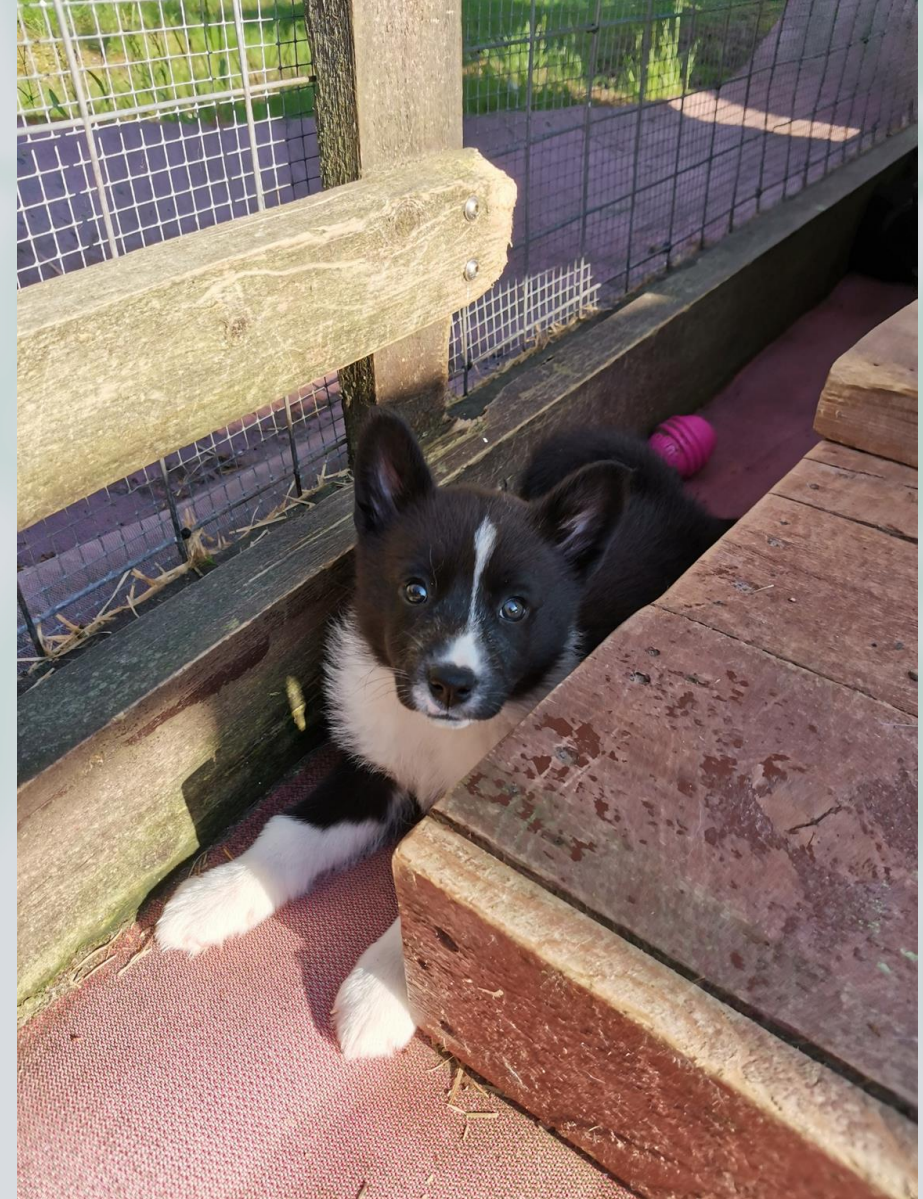
Huolehdi emon terveydestä pitämällä ravitsevaa ruokaa ja vettä tarjolla, ja viemällä se tarvittaessa tarpeilleen, jos se ei tahdo muuten poistua pesästään pentujensa luota. Huolehtimalla emon hyvinvoinnista varmistat, että nartun maidontuotanto lähtee hyvin käyntiin ja, että pennut saavat riittävästi tarvitsemaansa ravintoa kasvaakseen ja kehittyäkseen

Uroksen omistajan vastuu

- Lonkkakuvaus ja silmätarkastus hyvissä ajoin
- Ole rehellinen uroksesi luonteesta ja terveydestä.
- Geenitestaus
- Uroksen jälkeläismäärän rajoitus
 - ✓ Rekisteröinnin kokonaisraja on 60 pentua
 - ✓ Alle 5-vuotiaalle ei rekisteröidä yli 25 pentua (viimeinen pentue rekisteröidään kokonaisuudessaan)
 - ✓ Alle 5-vuotiaalle urokselle toivotaan astutettavaksi mahdollisimman erisukuisia narttuja pentue rajoituksesta johtuen

Pennunostajan muistilista

- Tutustu rotuun ja sen terveyteen ja käyttöominaisuuksiin
- Tutustu SPJ:n palstoilla oleviin pentue- ja astutusilmoituksiin
- Mieti mitä odotat pennulta ja kerro kasvattajalle mitä haet ja mitkä ovat sinulle tärkeitä asioita
- Tutustu parituserittelyyn ja kysy kasvattajalta tarvittaessa miksi parituserittelyä ei ole tehty
- Pentueen terveystriskit, onko kohonneita riskejä?
- Perimä ja jatkojalostusmahdollisuudet?
- Älä pidä kiirettä! Tutustu eri kasvattajiin sekä yhdistelmiin rauhassa. Rotuyhdistysten tapahtumissa on hyvä käydä tutustumassa koiriin ja jutella rodun harrastajien kanssa. Myös kasvattajan luona vierailua kannattaa harkita jo ennen astutusta. Kannattaa tutustua aikuisiin koiriin, koska sitä se sinun pentusi tulee olemaan 90% elämästään.
- Älä roiku monen kasvattajan varauslistalla. Mikäli tilanne muuttuu, ilmoita varauksen peruuttamisesta välittömästi.

Karjalankarhukoirien kasvatus 2024

Vuonna 2024 rekisteröitiin 56 pentuetta, 352 kotimaista ja kolme (3) tuontikoira eli yhteensä rekisteröitiin 355 karhukoira.

Pentuekoko oli keskimäärin 6,3

Kasvattajia oli kaikkiaan 51 kpl

Jalostukseen käytettiin kaikkiaan 44 eri urosta ja 56 eri narttua

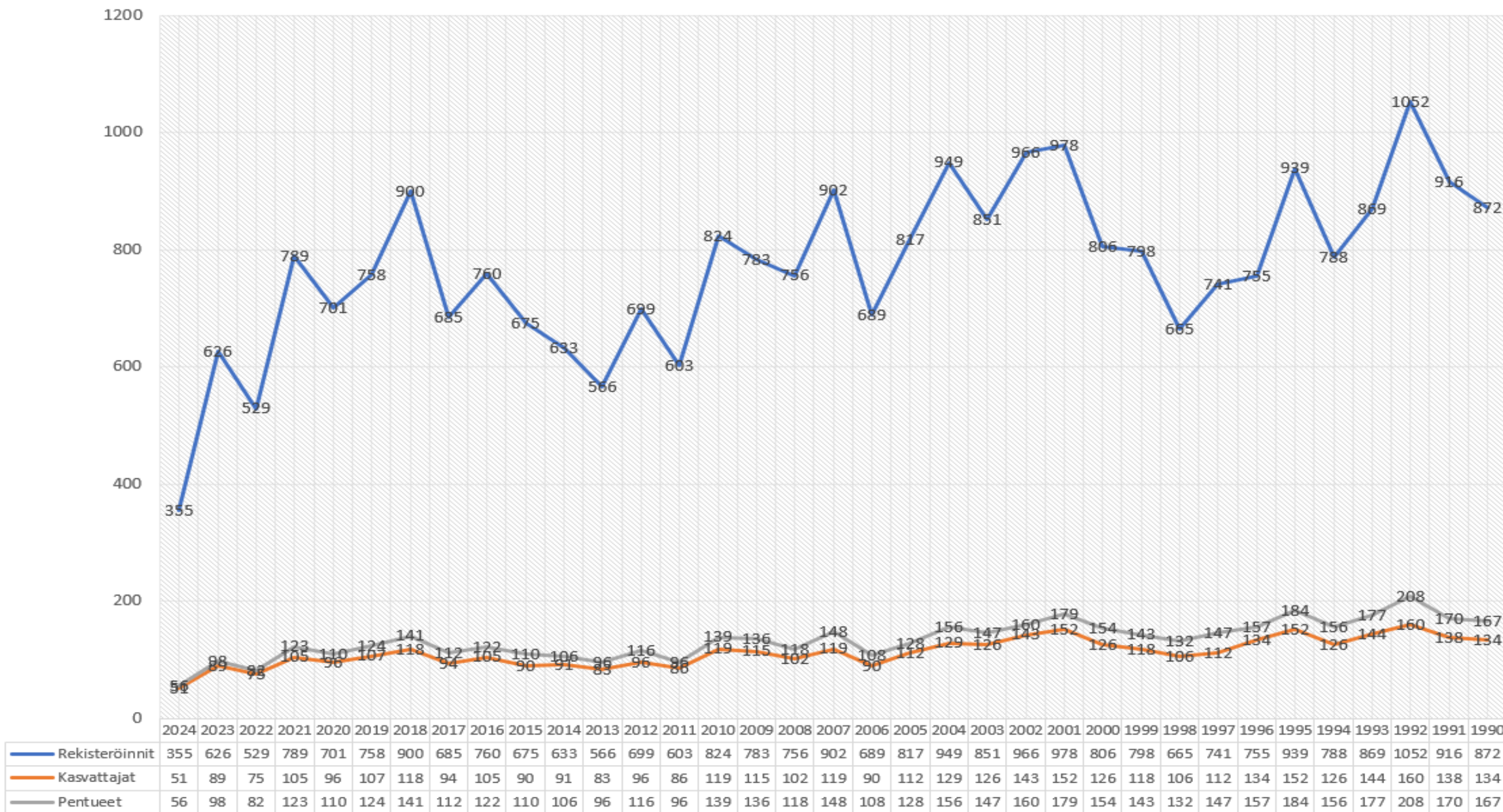
Näistä astutuksista 5 (23) eli n. 9 (23) % oli sellaisia (suluissa edellinen vuosi) joista vähintään toisella puuttui koetulos. Näyttää että etenkin koetuloksettomat on tänä vuonna jätetty astuttamatta.

Narttuja käytettiin jalostukseen seuraavasti: 35 käyttövalio narttua, 13 vähintään yhden HIRV-1 haukkunutta narttua, 4 HIRV-0 tuloksen omaavaa narttua ja 4 narttua joilla ei koetulosta.

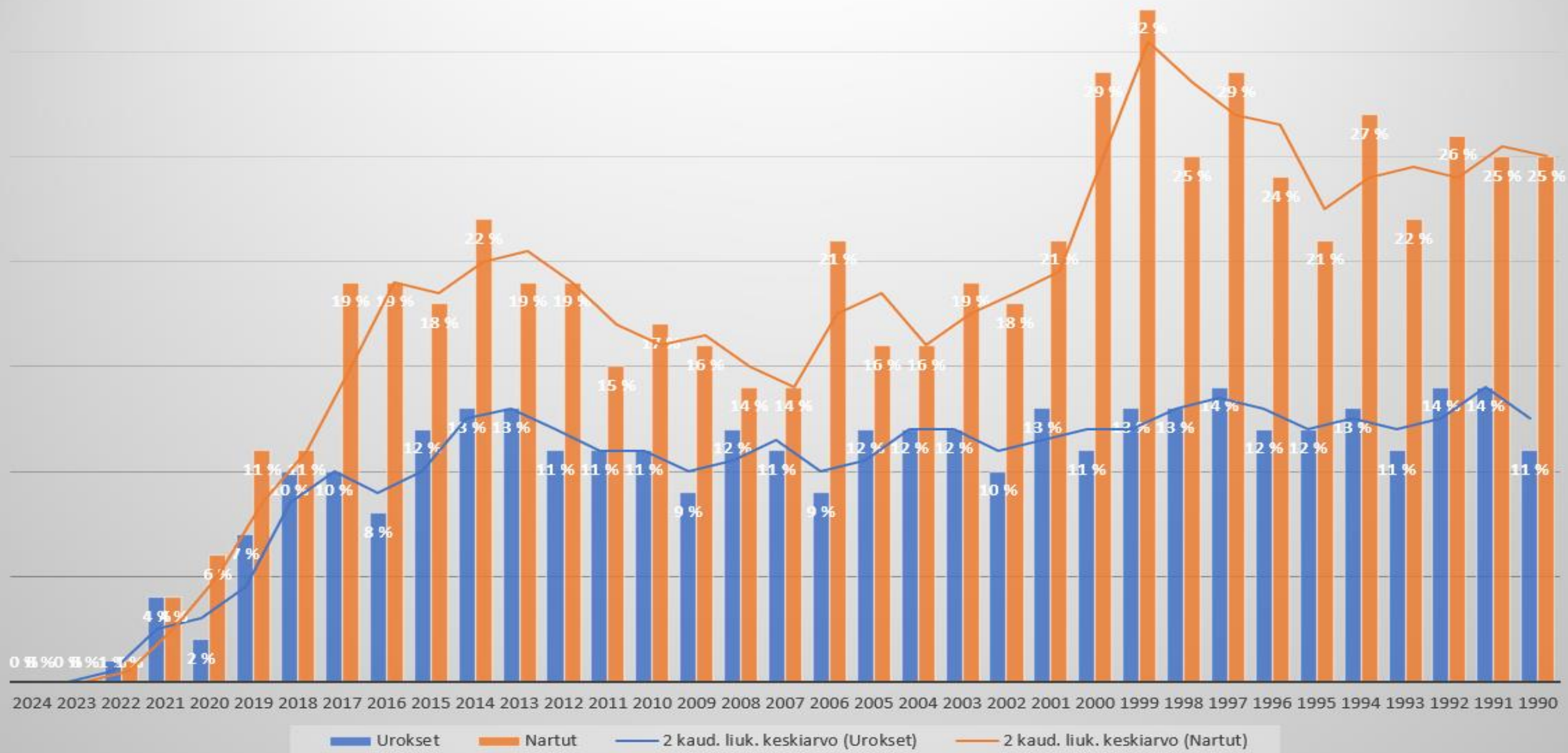
Pentueista 47 pentuetta on käyttövalio urosten alta, 5 HIRV-1 tuloksen haukkuneesta uroksesta ja 4 HIRV-0 tai sellaisesta uroksesta jolla ei ole koetulosta.

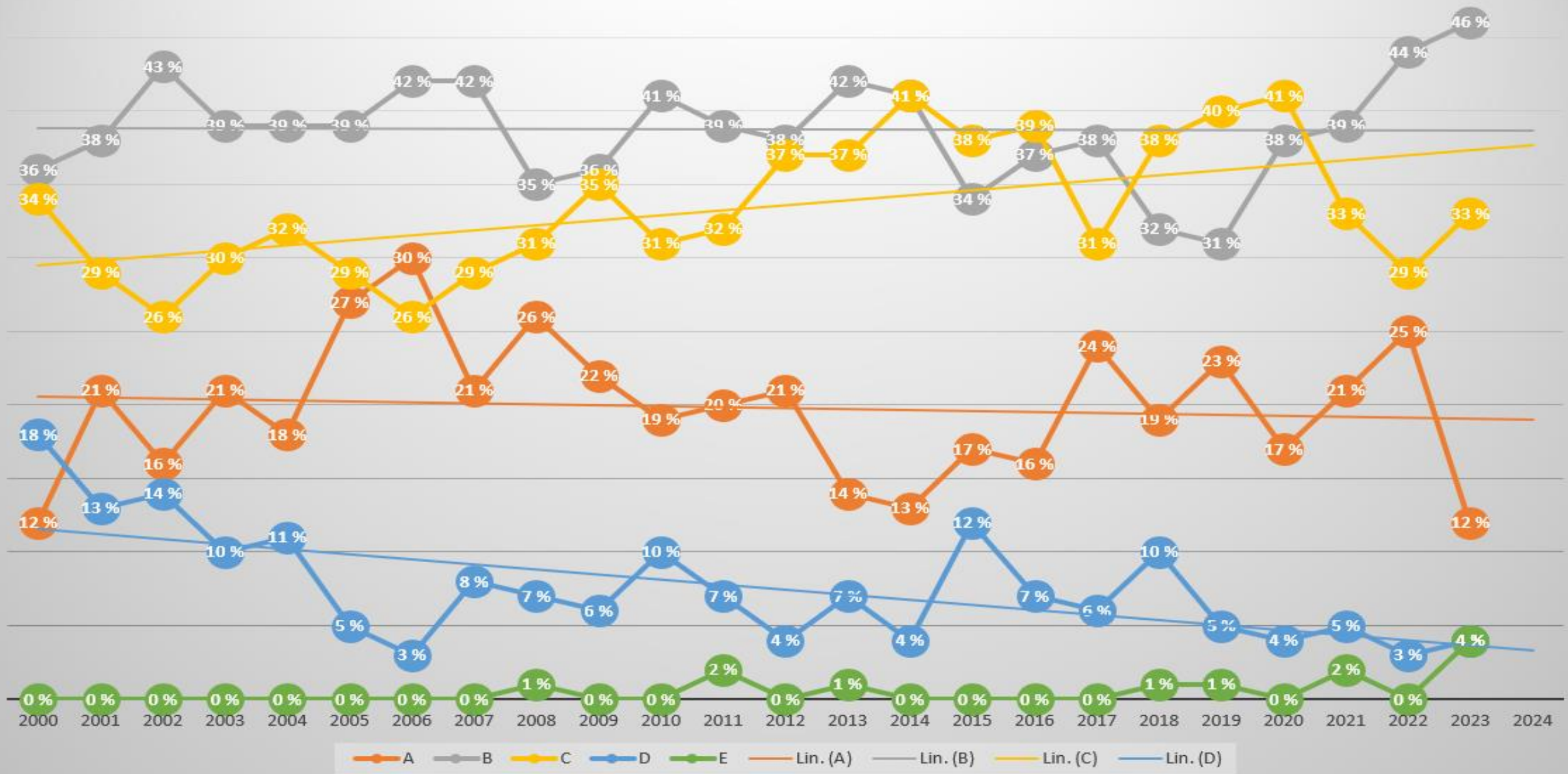
Vuositilasto

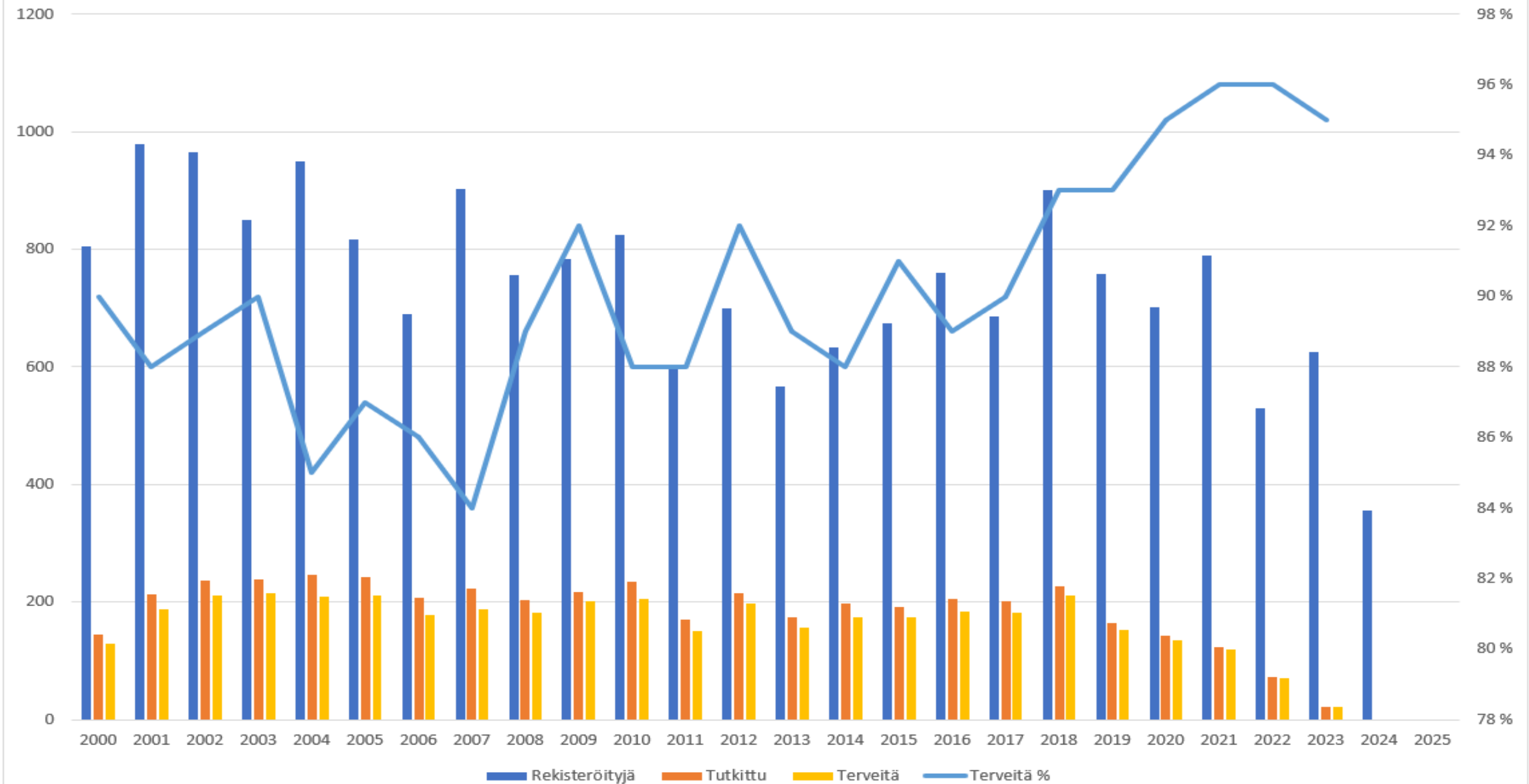
Jalostukseen käytetyt urokset ja nartut rekisteröintivuoden mukaan %

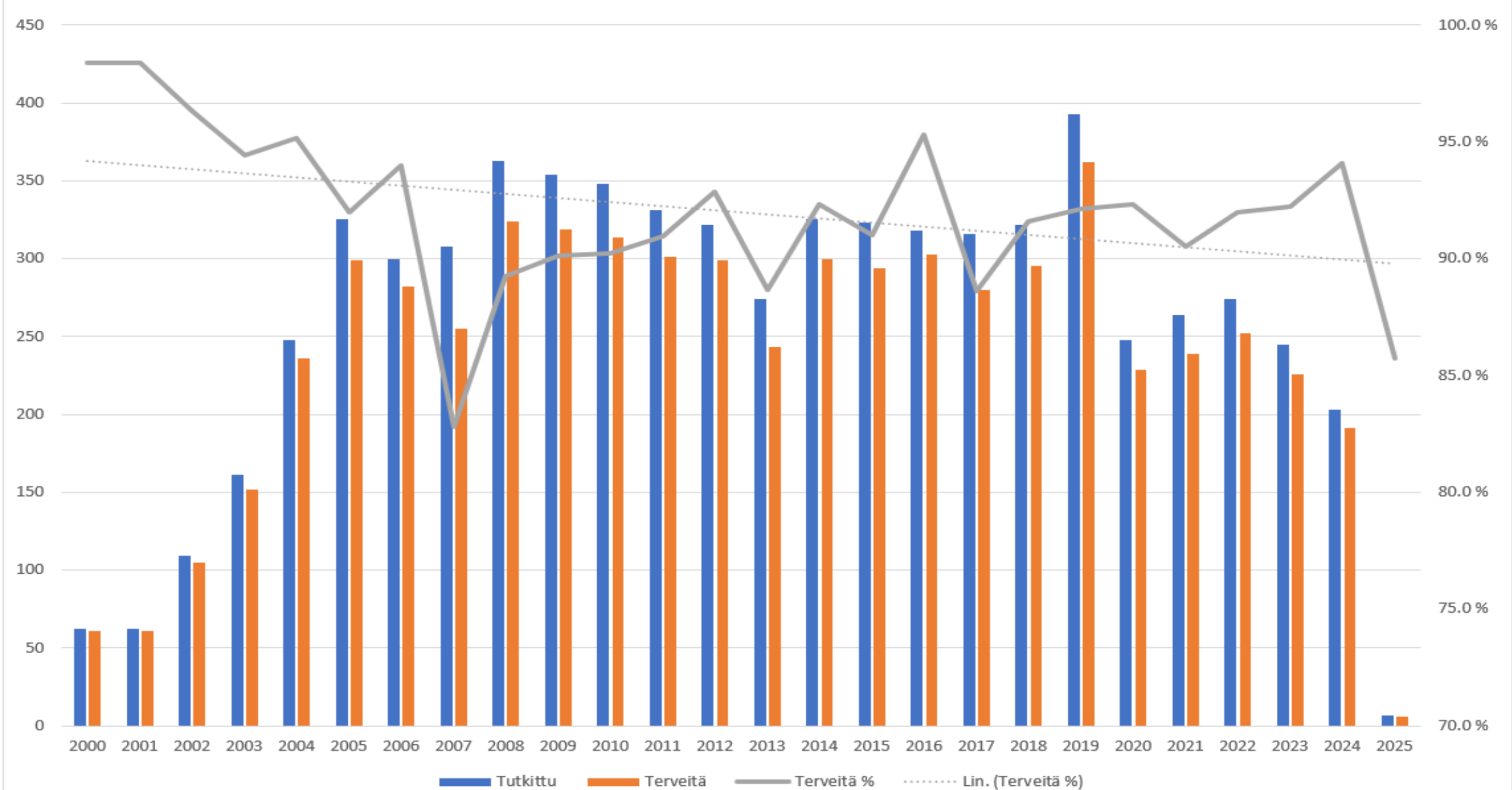
Lonkkalausunnot 2000-2024

Silmätarkastukset rekisteröinti vuosittain 2000-2025

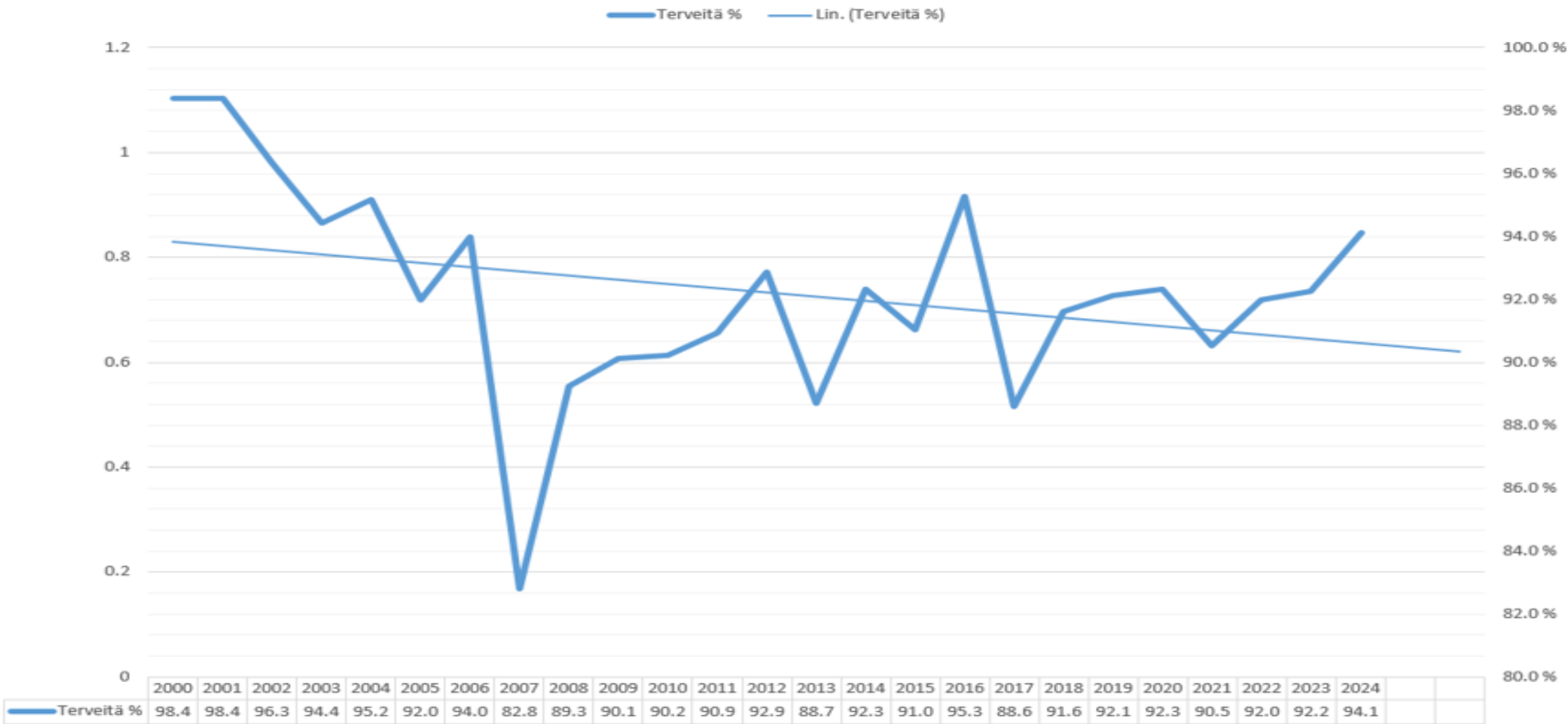
Silmätarkastukset lausuntovuosittain 2000 - 2025

Silmäsairaudet karjalankarhukoirailla

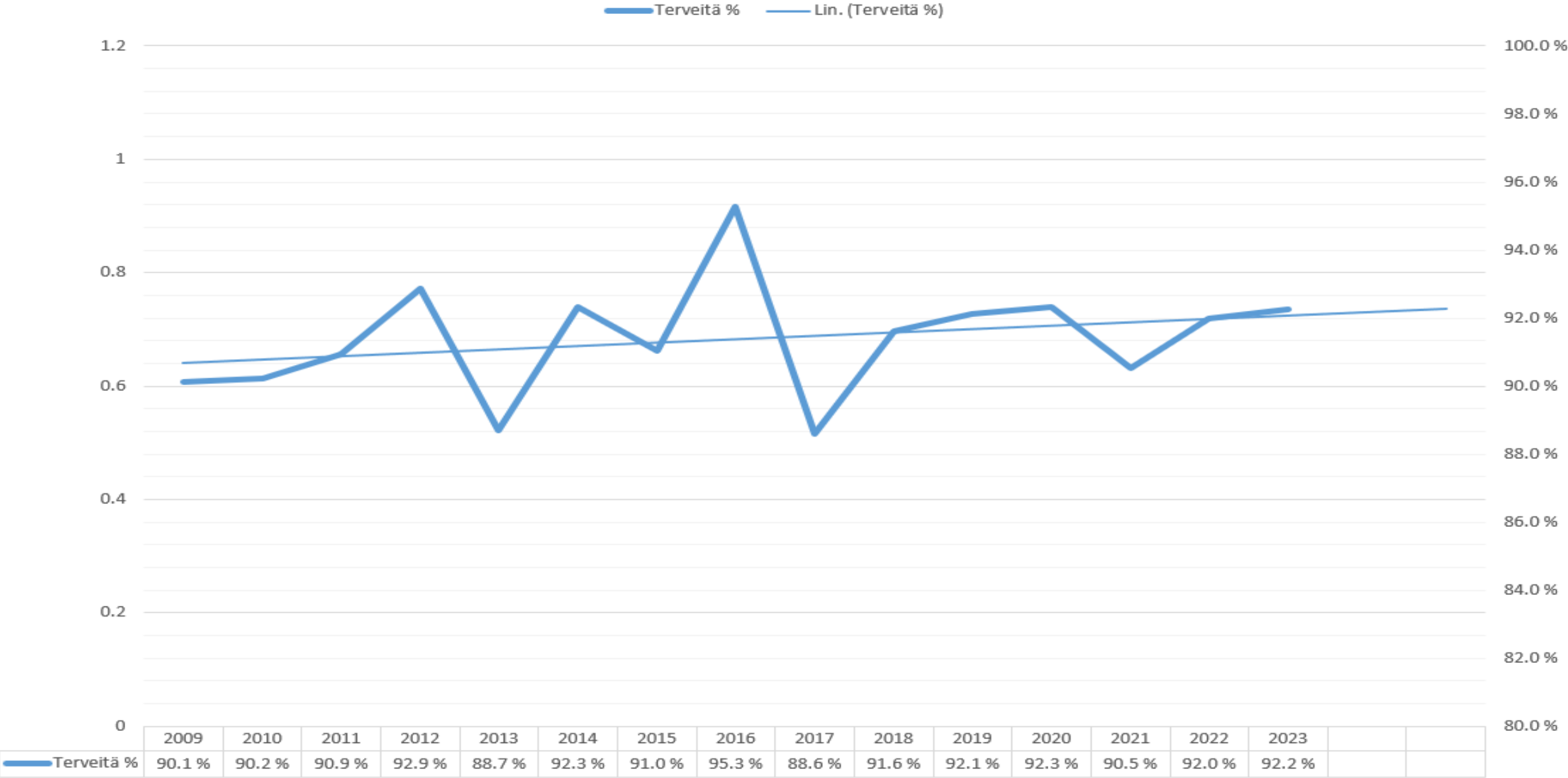
Vuosittain tarkastetuista koirista keskimäärin 90 % saa koiranettiin statuksen ”ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia”. 2008 tehtiin PEVISA-ohjelman muutos, jonka vuoksi koiria on uusintatarkastettu 36 kk välein. Pitkällä aikavälillä terveiden osuus on hieman laskenut.

Silmätarkastukset vuosittain 2000-2024

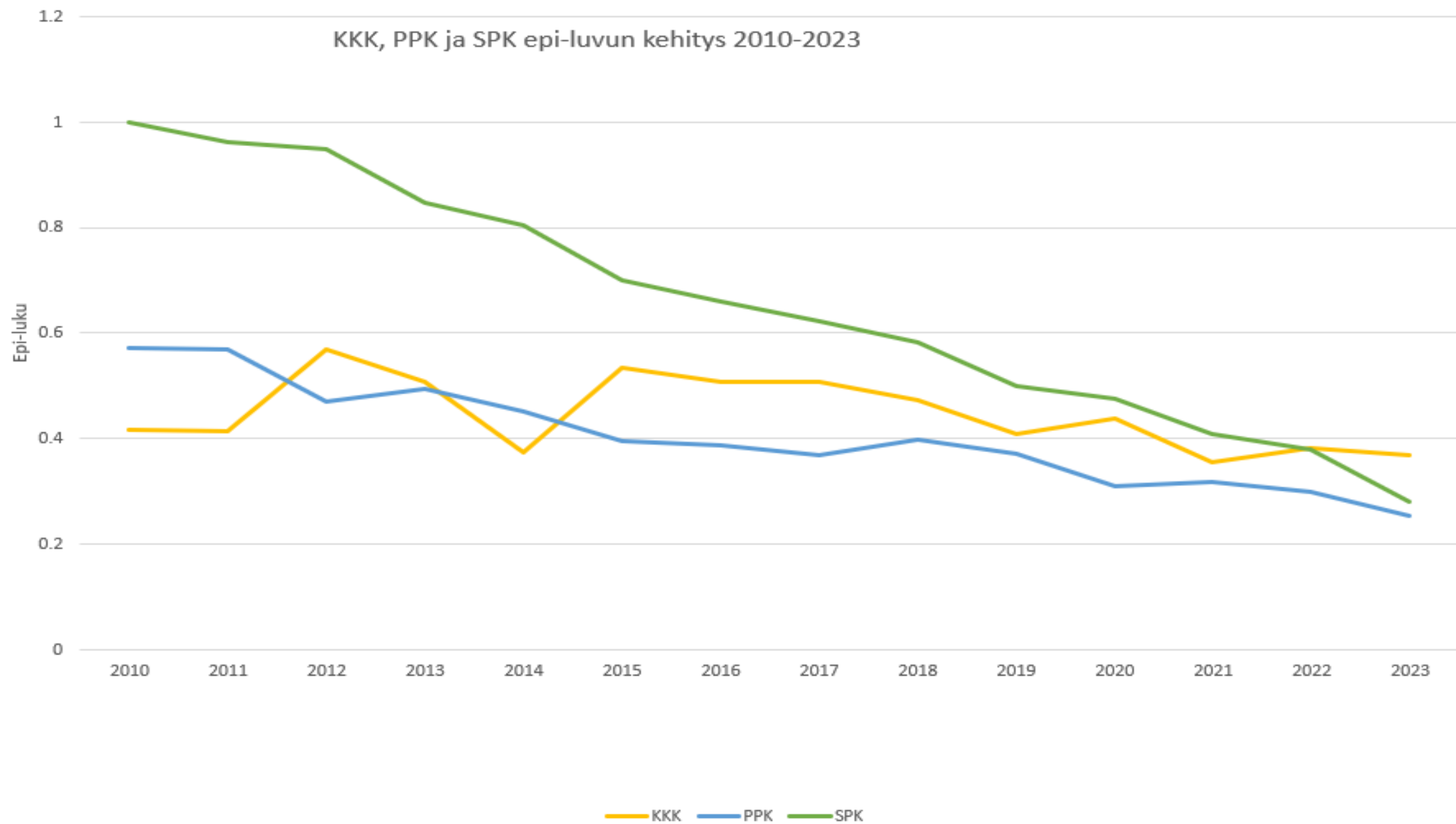

Vuosina 2009-2023 koirien silmien terveys on puolestaan hienoisesti parantunut, mikä näkyy alla olevasta kaaviosta.

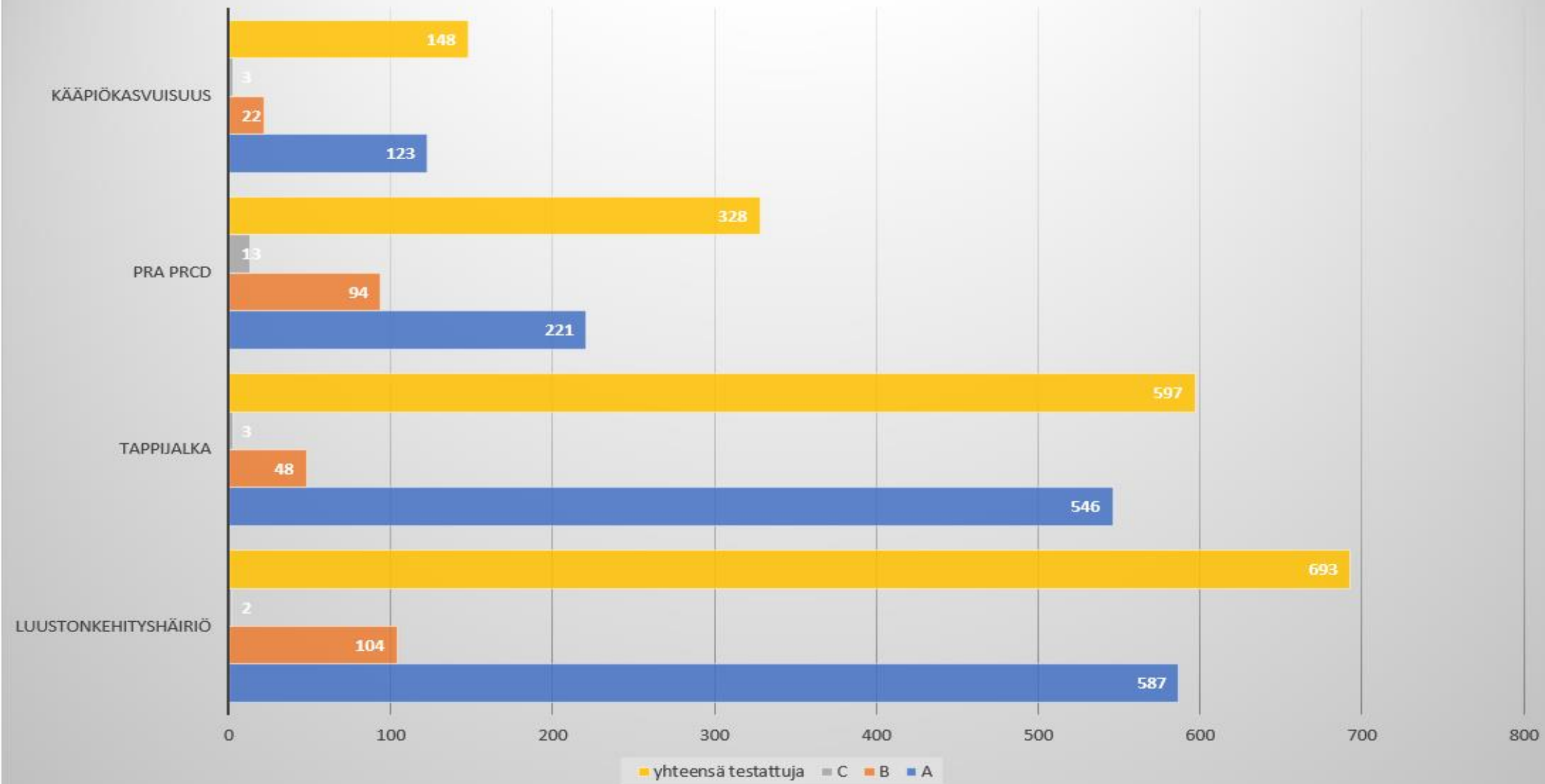
Silmätarkastukset vuosittain 2009-2023

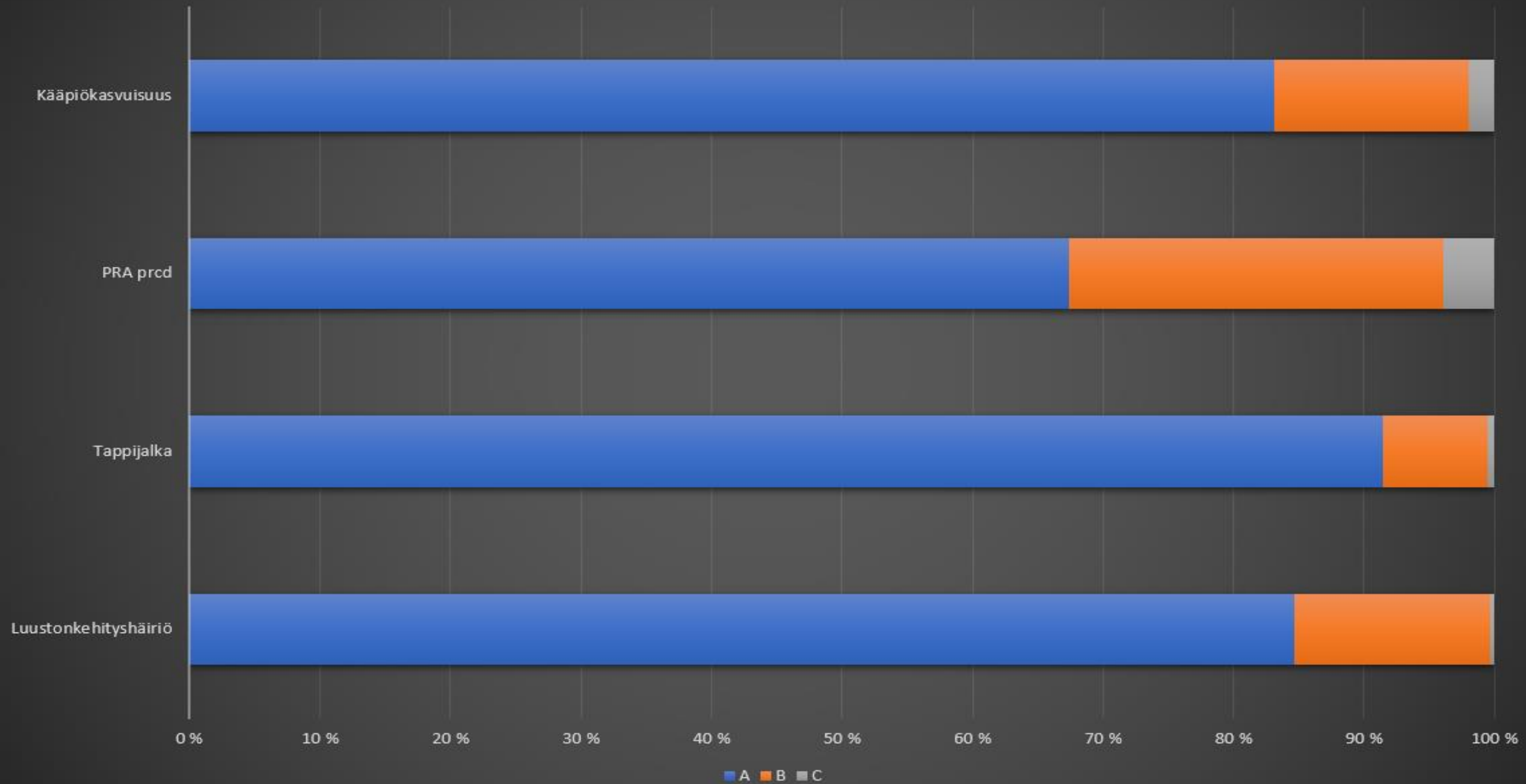
KKK, PPK ja SPK epi-luvun kehitys 2010-2023

Geenitesti tilasto 2009-2024 syntyneet lukumäärät

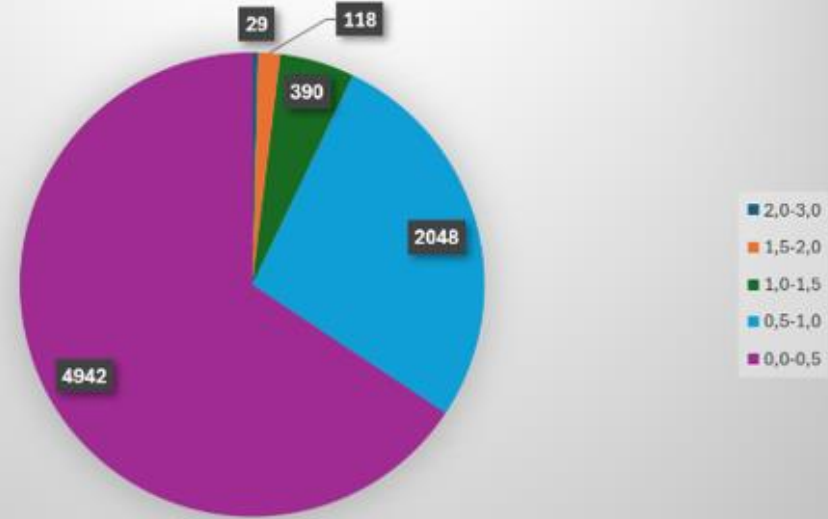
Geenitesti tilasto 2009-2024 syntyneet %

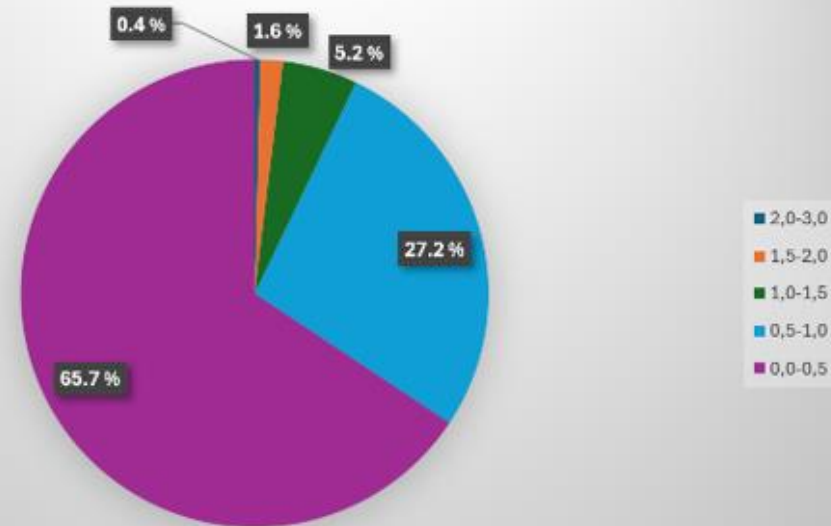
Epilepsia

- Vuonna 2024 saatiin taas seitsemän vuoden tauon jälkeen luokittelu käyntiin ja keväällä luokiteltiin kaikkiaan 31 karhukoira, lisäksi syksyn aikana tehtiin uusia epi-ilmoituksia kaikkiaan 8 kpl ja myös nämä saatiin luokiteltua ennen vuoden vaihdetta eli nyt <https://www.metsastuspystykorvat.com/> tietokannassa on kaikkiaan 72 epileptiseksi luokiteltua karhukoira.
- Tällä hetkellä ei ole yhtään jalostusneuvonnalle toimitettua epi-ilmoitusta mitä ei olisi luokiteltu.

2013-2023 syntyneiden karhukoirien
Epi-luku (lkm)

2013 - 2023 syntyneiden karhukoirien
Epi-luku (%)

ESITYS

KARJALANKARHUKOIRIEN PEVISA-OHJELMA VUOSILLE 2026-2030

Pentujen vanhemmista tulee olla ennen astutusta annettu lonkkakuvaus- ja silmätarkastuslausunto.

Tarkastushetkellä koiran tulee olla täyttänyt 12 kuukautta.

Lonkkakuvaustuloksen D saanut koira voidaan parittaa vain tuloksen A saaneen koiran kanssa.

Alle kuusi (6) vuotiaalle tehty silmätarkastuslausunto on voimassa kolme (3) vuotta, kuusi (6) vuotiaalle tai vanhemmalle tehty silmätarkastus on voimassa loppuelämän. Perinnöllistä kataraktaa, PRA: aa tai PHTVL/PHPV-sairauden asteita 2–6 sairastavan koiran jälkeläisiä ei rekisteröidä. Diagnoosin PHTVL/PHPV aste 1 tai muu vähämerkityksellinen kaihi saanut koira on paritettava ko. sairauden suhteen terveeseen koiran kanssa.

Koiralle rekisteröidään korkeintaan 60 jälkeläistä. Jälkeläisistä korkeintaan 25 saa olla syntynyt alle 5 vuoden iässä tapahtuneesta astutuksesta. Pentue, jossa raja ylittyy, rekisteröidään kokonaisuudessaan.

Ohjelma on voimassa 1.1.2026–31.12.2030.

Uusi JTO päivitetty ja menee vuosikokouksen 2025 hyväksyttäväksi.

Karhukoirajaosto hyväksynyt kokouksessa 19.12.2024

Hallitus hyväksynyt kokouksessa xx.xx.2025

Menee vuosikokouksen 2025 hyväksyttäväksi

Urosten jalostuskäyttö nykyisellä PEVISA ohjelmalla:

Vuonna 2023 tehtiin 98 pentuetta, uroksia käytettiin jalostukseen:

2019-2022 syntyneitä uroksia (eli 1-4 vuotiaita) käytettiin 50:lle nartulle, mikä on n. 51 % astutuksista

2016-2018 syntyneitä uroksia (eli 5-7 vuotiaita) käytettiin 35:lle nartulle, mikä on n. 36 % astutuksista

2012-2015 syntyneitä uroksia (eli 8-11 vuotiaita) käytettiin 13:lle nartulle, mikä on n.13 % astutuksista

Vanhempien 2014-2015 syntyneiden KVA karhukoira urosten silmätarkastus tilanne:

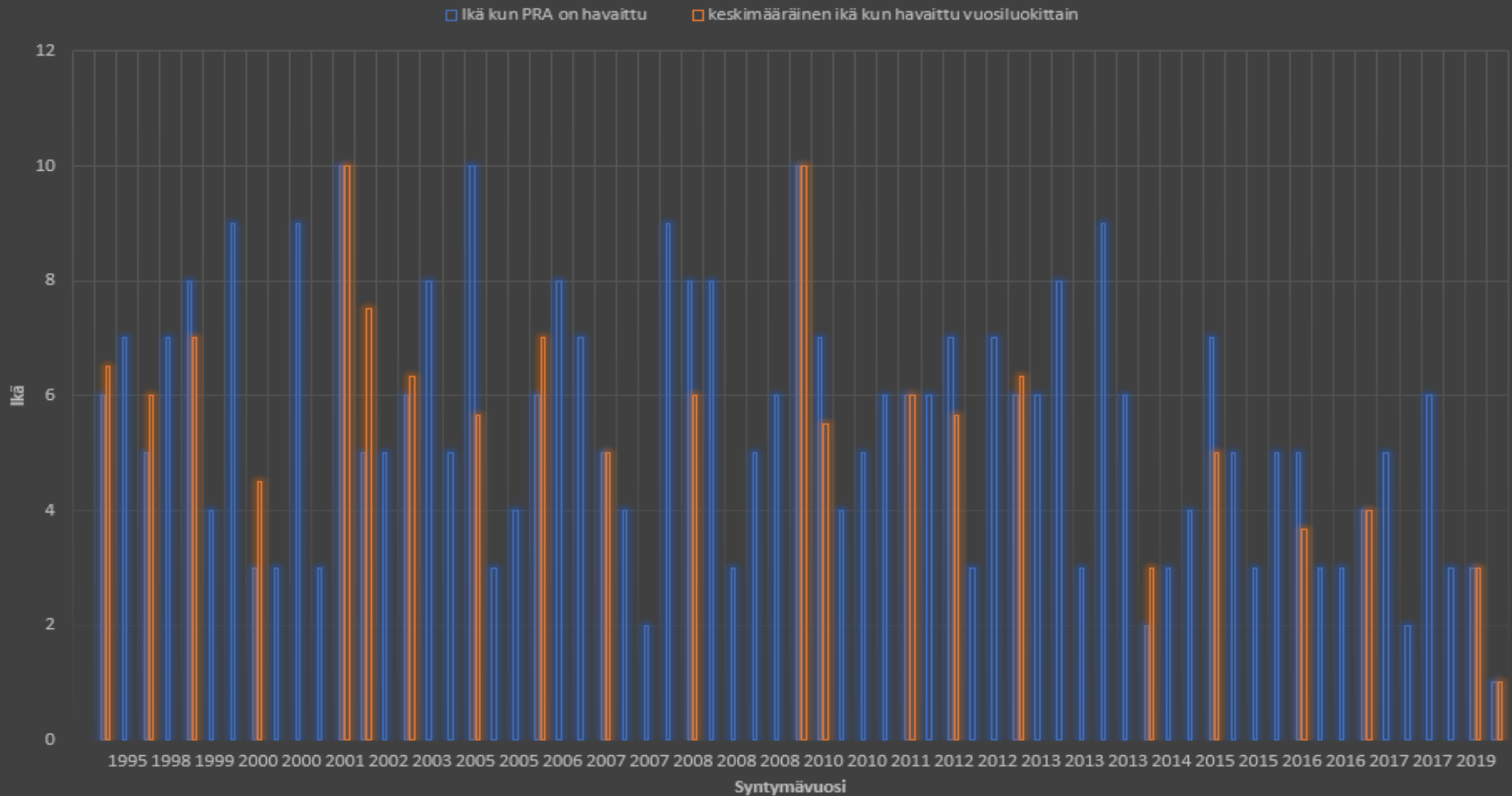
Joukossa on 86 KVA koira. Näistä uroksista pitäisi valikoida parhaat periyttäjät niin terveyden, toimivuuden kuin jälkeläisnäyttöjen perusteella. **91 % näistä KVA uroksista on sellaisia joilla ei silmätarkastus ole voimassa.** Vain kahdeksaa koira voi käyttää jalostukseen.

2004-2024 on tilastoitu 117 karhukoira joista on silmätarkastuksessa löytynyt kortikaalinen katarakta, näistä koirista 45:llä on vähintään yksi pentue, kaikkiaan pentueita on 99 kpl. Eli n. 38 prosenttia koirista joilla on todettu kortikaalinen katarakta on ehtinyt tehdä jälkeläisiä ennen kuin vika on löytynyt.

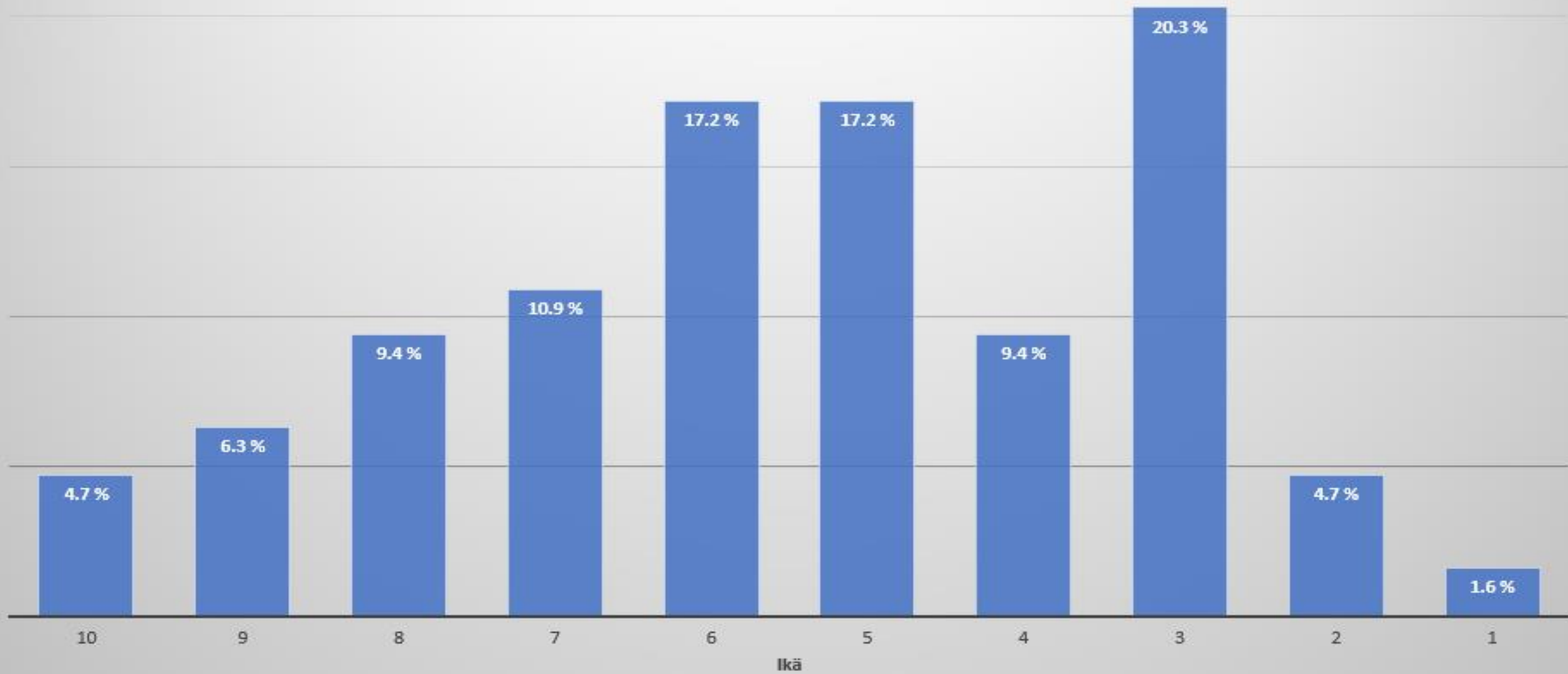
Posterior polaarisen kataraktan suhteen, tilanne on kutakuinkin sama eli n. 40 % ehtii tehdä pentueita ennen kuin sairaus löydetään.

PRA:n osalta on tilastoitu 52 karhukoira joista ko sairaus on löytynyt, näistä koirista 13:lla on vähintään yksi pentue, kaikkiaan pentueita on 28 kpl. Eli n. 25 prosenttia koirista joilla on todettu PRA on ehtinyt tehdä jälkeläisiä ennen kuin vika on löytynyt.

PRA tilasto 2000-2023

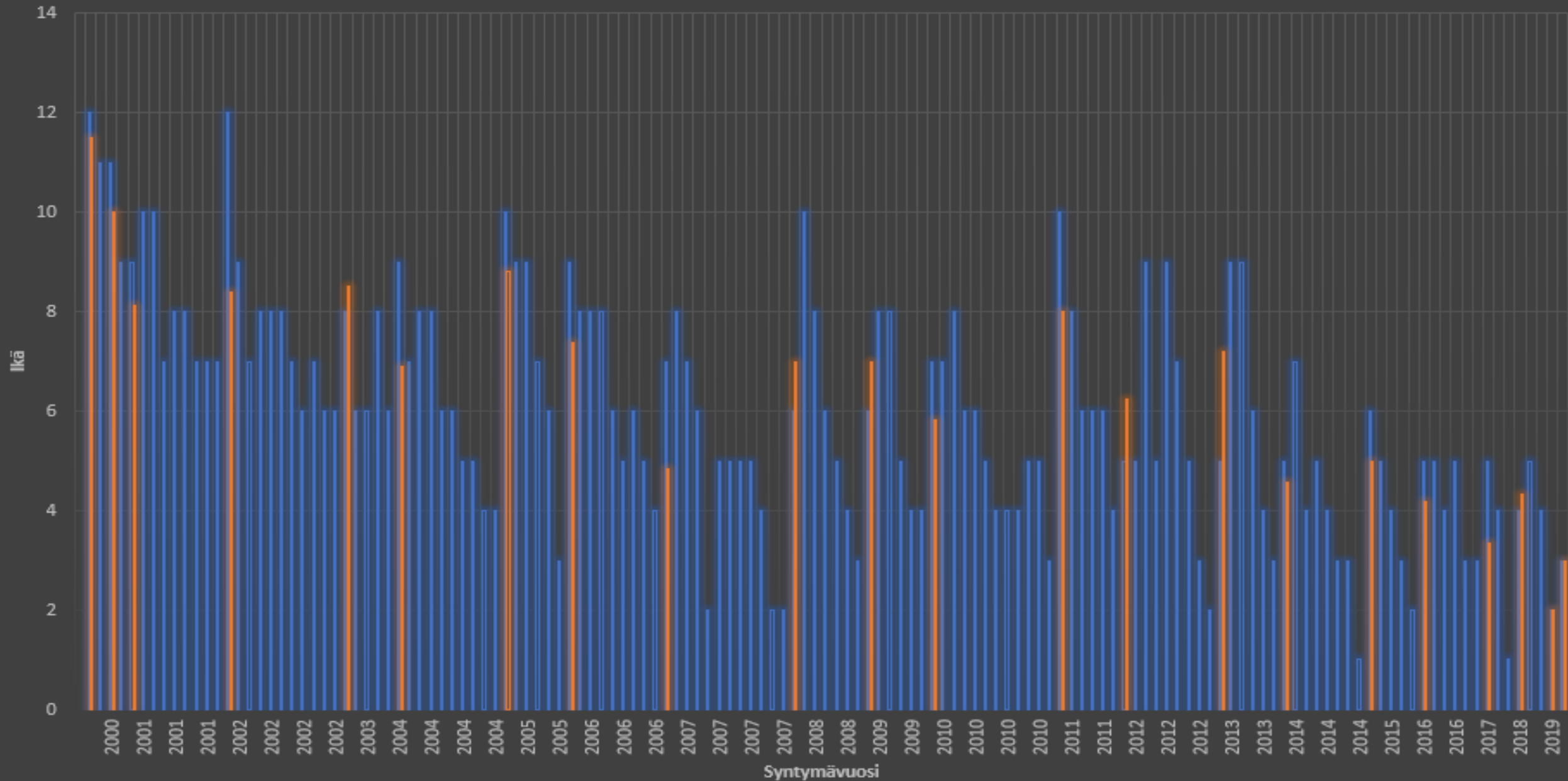
% osuus PRA löydöistä ikäluokittain

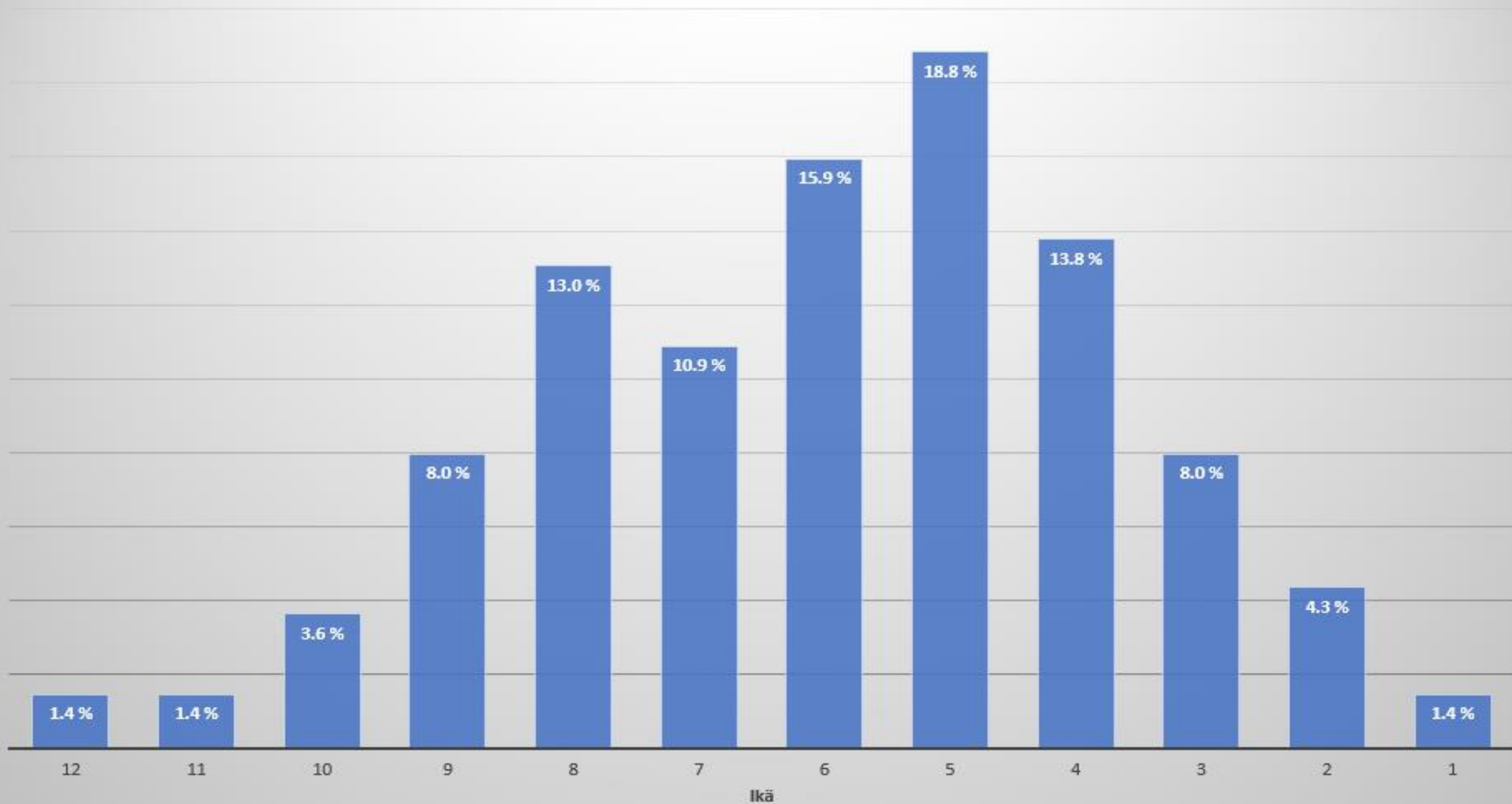
Kortikaalinen katarakta tilasto 2000-2023

Ikä kun kortikaalinen katarakta on havaittu

keskimääräinen ikä kun havaittu vuosiluokittain

Osuus katarakta löydöistä ikäluokittain

YHTEENVETO

Karjalankarhukoiran alkujuuret juontuvat Karjalaan ja alkulähteet nykytietämyksen mukaan syrjäänien metsästyspystykorviin. Alunperin monimuotoisesta, luonnonkannasta polveutuvasta kaikenriistankoirasta on voimakkailla suurriistaviettiin ja ulkomuotoon kohdistuvilla jalostusvalinnoilla luotu nykyinen karjalankarhukoira.

Jalostuspohjana käytettiin 45 eri yksilöä ja rodun rotu- merkit vahvistettiin vuonna 1945 painottaen käyttöominaisuuksia. Rodun suosio on vaihdellut ajan kuluessa ja vakiintunut nykyvuosina noin 5.000 yksilön populaatioon ja noin 800 vuosittaiseen rekisteröintiin. Rotu on saavuttanut suosiota Pohjoismaissa ja sitä harrastetaan myös muualla maailmassa.

Karjalankarhukoirien jalostus on painottunut käyttöominaisuuksien kehittämiseen ja vaalimiseen, joskin alkuaikoina myös ulkomuotoon kohdistuva karsinta oli voimakasta. Ensimmäiset hirvikokeet järjestettiin vuonna 1945. Luonnonkarhun haukkutaipumuskokeita on ollut mahdollisuus suorittaa vuodesta 1998 lähtien.

Rodun tilanne ja jalostustavoitteet

Rodun käyttöominaisuuksia on saatu hyvin kehitettyä ja vakiinnutettua, varsinkin viime vuosikymmeninä jatkuen edelleen. Vuosina 2005-2010 hirvenhaukkukokeiden ykköspalkitsemisprosentti oli noin 40 prosenttia. Vuosina 2012-2015, koekäyntien Hirv1 haukkumisprosentti on noussut 47-51 %:iin ja vuosina 2016-2022 koekäyntien HIRV1 haukkumisprosentti vaihteli välillä 42-53 %.

Rodun haasteena on pieni alkupopulaatio. Aiemmin uhkaavimpana terveysongelmana on pidetty perinnöllistä kaihia, mutta viime vuosina on herätty miettimään myös erilaisten allergioiden ja autoimmunologisten sairauksien periytyvyyttä sekä toimenpiteitä niiden leviämisen vastustamiseksi. Menneinä vuosina geenipohjaa kavennettiin entisestään rodun kehitystyötä tehtäessä joskus voimakkaallakin sukusiitoksella, koirien kertaamisilla ja ns. matadori- ilmiöllä. Voimakkaasti käyttöominaisuuksilla perusteltu jalostus on vielä aivan viime vuosikymmeniin asti alentanut perinnöllistä monimuotoisuutta. Asiaan on laajemmin havahduttu vasta 2000-luvulla yleisen tietoisuuden ja tiedon saannin, muun muassa sähköisten tietokantojen, kehittymisen myötä. Myös tietämys perinnöllisyydestä ja perinnöllisten sairauksien mekanismista sekä koirien hyvinvoinnista on lisääntynyt huomasti.

Näistä syistä päivitetty jalostuksen tavoiteohjelma (JTO) painottuu edelleen edellä kuvatun monimuotoisuutta alentaneen kehityksen pysäyttämiseen ja mahdollisten korjaavien toimenpiteiden aikaansaamiseen. Karjalankarhukoira säilytetään rotumääritelmän mukaisena suurriistan metsästykseen soveltuvana koirana, jonka rodunomaisia metsästysominaisuuksia edelleen vakiinnutetaan. Viimeiset vuodet jalostuksessa on pyritty ylläpitämään jäljellä olevaa monimuotoisuutta mahdollisimman laajasti, ja tämän vuoksi muita jalostuskriteerejä ei ole haluttu asettaa liian kireiksi.

Perinnöllisten sairauksia vastustetaan tutkimuksellisin ja jalostuksellisin keinoin.

Yleisperiaatteena on nostaa PEVISA-tarkastuksissa (Perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelma) käyneiden koirien määrää innostamisen ja valistamisen keinoin. Järjestö osallistuu joukkotarkastuksien järjestämiseen ja niiden taloudelliseen tukemiseen. Uuteen PEVISA-ohjelmaan tullaan esittämään muutoksia. Alle kuusi (6) vuotiaalle tehty silmätarkastuslausunto on voimassa kolme (3) vuotta, kuusi (6) vuotiaalle tai vanhemmalle tehty silmätarkastus on voimassa loppuelämän. Muuten jatketaan nykyisellä ohjelmalla. Jos aiheutta ilmenee, esimerkiksi merkittäviä kehitysaskeleita virhegeenien paikannuksessa ja tieteellisesti hyväksytyjen geenitestien käyttöön otossa, ollaan PEVISA-ohjelmaa valmiita muuttamaan välittömästi. Itsestään selvänä pidämme, ettei sisar-, isä-tytär- tai äiti-poika parituksista syntyneitä jälkeläisiä rekisteröidä, eikä myöskään PEVISA-ohjelmassa mainitun perinnöllisen silmänsairauden epäilyttävä lausunnon saaneen jälkeläisiä viedä rekisteriin lausunnon ollessa voimassa.

Sukusiitosta hallitaan suunnittelemalla ja suosittelemalla yhdistelmiä, joissa sukusiitosprosentti ei nouse yli 5,0 %:n kahdeksassa sukupolvessa, sukukatokerroin on vähintään 0,50 ja vaikuttavimman koiran osuus sukusiitosasteessa enintään 0,85 %.

Rodun terveyttä ja elinvoimaa seurataan jatkuvalla terveystietojen keruulla ja populaatiotasolla tapahtuvien terveydentilan muutosten havaitsemiseksi viiden vuoden välein suoritettavalla laajalla terveysseurantatutkimuksella. Jalostussuosituksissa painotetaan vanhempien, perinnöllisten silmänsairauksien uusintatarkastuksissa käyneitä, kaikin puolin elinvoimansa osoittaneita koiria. Muita, ainakin osittain perinnölliseksi epäiltyä sairautta potevaa koiraa ei suositella eikä sitä saisi käyttää jalostukseen.

Karjalankarhukoiran parhaat metsästysominaisuudet pyritään vakiinnuttamaan koirapopulaatioon suosittelemalla jalostukseen metsästysominaisuuksiltaan keskitasoa parempia koiria, jotka ovat osoittaneet metsästyskykynsä useamman vuoden aikana. Huomiota kiinnitetään hirven käsittelytaitoon, haun laajuuteen, sitkeyteen, yhteistyöhön ohjaajan kanssa sekä metsästykseseen sopivaan itsevarmaan luonteeseen. Juroutta, taistelutahtoa ja terävyyttä toisia saman sukupuolen koiria kohtaan esiintyy. Ihmistä kohtaan vihasuutta tai arkuutta ei kuitenkaan hyväksytä. Koirien metsästysominaisuudet testataan metsästyksenomaisissa kokeissa kuten hirven- ja karhunhaukkutaipumuskokeissa tai käytännön metsästyksessä. Tuetaan uusien riistavietin ja siihen liittyvien ominaisuuksien testausmuotojen kehittämistä ja aktiivisia toimijoita. Vaikka jalostuksen päätavoitteena ovat hyvät käyttöominaisuudet, myös rodun käyttövaatimuksia ilmaiseva vaikuttava ulkomuoto säilytetään.

Huomio jalostussuosituksissa kiinnitetään koiran terveeseen rakenteeseen, kuten kestäviin kypäliin, rungon ja raajojen kiinnityksen tiiviyyteen sekä säätä kestäväan karvapeitteeseen. Koirien koon kasvu ja ilmapuuden lisääntyminen pyritään estämään jalostusvalinnoilla. Järjestö tulee esittämään Kennelliitolle näyttelyarvostelun lisäämistä KoiraNet-tietokantaan jalostusneuvonnan työkaluksi.

Erityisesti seurataan ja tilastoidaan seuraavia asioita:

- koirien sukulaisuusasteen mittarit
- käyttöominaisuuksien kehittyminen
- rekisteröinnit ja kasvattajat
- PEVISA tulokset
- populaation terveys viiden vuoden välein
- hedelmällisyyden mittarit sekä lisääntymiseen liittyvät ongelmat
- muu terveystilanne ja sairaudet
- luonteen kehitystä

Karjalankarhukoiran populaatiotasolla tavoitteet ovat tärkeysjärjestyksessä seuraavat:

1. Rodun geeniperimä pidetään mahdollisimman laajana ja monimuotoisena ja sukusiitosasteen kasvunopeus tätä kautta mahdollisimman hitaana. Tärkeimpänä on turvata riittävä rekisteröityjen koirien määrä. Rodun geeniperimän ja monimuotoisuuden säilyttämiseksi ulkomaillole olemassa olevat karjalankarhukoirapopulaatiot kartoitetaan ja käytetään mahdollisuuksien mukaan hyödyksi. Rodun elinvoimaisuuden nimissä pidetään avoinna mahdollisuutta myös rotukirjan avaamiseen, jos painavat perustelut löytyvät.
2. Rodun terveys ja elinvoima pidetään edelleen hyvänä. Perinnölliset sairaudet eivät merkittävästi pääse lisääntymään populaatiossa.
3. Rodun käyttöominaisuuksia ja suurriistan käsittelytaitoa vahvistetaan ja rodulle ominaiset metsästyspiirteet, kuten nopea reagointi ja liikkeet, taistelutahto sekä ainutlaatuinen suuntavaisto ja yhteydenpito säilytetään.
4. Koiran luonteen tulee olla käyttötarkoituksen mukaisesti rohkea ja itsevarma. Rodun luonteen kehitystä pyritään tutkimaan ja ohjaamaan entistä enemmän. Rodun luonteen tulee olla sekä yhteiskuntaan sopiva että rodulle ominainen.
5. Rotumääritelmä ja sen mukainen terve rakenne, komea olemus ja fyysiset ominaisuudet säilytetään pyrkimättä kuitenkaan liialliseen ilmiäsulliseen yhdenmukaisuuteen.

Tärkein asia päivitettyssä jalostuksen tavoiteohjelmassa on turvata rodun elinvoima, koirien terveys, vahva luonne ja edelleen kehittyvät käyttöominaisuudet myös tulevaisuudessa. Se on ainoa pohja, jolle rodun tulevaisuus voidaan kestävästi rakentaa. Tähän tavoitteeseen pyritään jalostuspohjan pitämisellä mahdollisimman laajana ja olemassa olevan geeniperimän monimuotoisuuden säilyttämisellä. Tarkoituksena on saada rodun kokonaissukulaisuusasteen pieneneminen niin hitaaksi kuin mahdollista ja tehollisen populaation kasvattamisen niin, että mahdollisimman monta jalostuskriteerit täyttävää tervettä koiraa saadaan vuosittain jalostuksen piiriin.

Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet

Luonteen osalta ongelmana ei niinkään ole vihausuus vaan varsinkin narttujen kohdalla jopa liiallinen luonteen pehmeys, joka herkästi vaikuttaa koiran käyttöominaisuuksiin itsenäistä työskentelyä vaativassa suurriistan metsästyksessä.

Käyttöominaisuuksiltaan parhaat karhukoirat ovat täysin kilpailukykyisiä muiden hirvikoirarotujen kanssa. Tavoitteena jatkossa on saada erinomaisia käyttöominaisuuksia ja varhaiskypsyyttä vakiinnutettua kauttaaltaan koko karhukoirapopulaatioon. Tavoitteena on myös saada ikäluokastaan entistä suurempi osuus käymään vähintään yhden kerran hirvenhaukkukokeessa, jotta saadaan kirjallisia todisteita karhukoirien toimivuudesta.

Terveys ja lisääntyminen

Karjalankarhukoira on edelleen terverakenteinen ja hyvän yleisterveyden omaava metsästyskoira. Pääsääntöisesti koiria ei tarvitse avustaa astutuksessa. Myös synnytykset hoituvat yleensä hyvin ja ilman eläinlääkärin apua. Keskimääräinen pentuekoko on pysytellyt miltei samassa ollen nyt 6,4 pentua.

Vuonna 2017 tutkijat paikallistivat karhukoirien perimästä luustonkehityshäiriötä aiheuttavan geenivirheen, joka aiheuttaa pennuille kasvussa jälkeen jäämistä sekä lopulta kuoleman. Tietoisuuden lisääntyessä kyseisestä geenivirheestä ja oireista useat kasvattajat saivat selityksen vuosien varrella sattuneille selittämättömille pentukuolemille. Lisää luustonkehityshäiriöstä kohdassa: 4.3.2. Edellisen JTO:n päivittämisen jälkeen myös silmänsairauksien osalta on hieman edistytty ja yhdelle karhukoirilla esiintyvälle PRA:n muodolle (prcd-PRA) on nykyisin saatavana geenitesti, joka edesauttaa myös prcd-PRA sairaiden koirien jälkeläisten vastuullista jatkojalostuskäyttöä.

Jotta jatkossakin rodun yleisterveys saataisiin pysymään hyvänä ja perimän monimuotoisuus säilytettyä, tulisi jalostuksessa pyrkiä käyttämään vuosittain entistä useampaa eri urosta sekä suuntaamaan jalostuskäyttöä yli viisivuotiaisiin, yhä terveisiin ja metsästyskäytössä toimiviin koiriin. Varhaiskypsyys ja periyttävyyys eivät katoa iän myötä, mutta yksilön terveys saattaa osoittautua luultua heikommaksi.

Ulkomuoto

Karjalankarhukoirapopulaatio on ulkomuodollisesti varsin korkeatasoinen, rotumääritelmän mukainen ja rodunomainen. Parhaimmillaan sopivan voimakasrakenteinen, tuuheaturkkinen ja joustavan ylväästi liikkuva karhukoira on ilo silmälle. Nykyinen rotumääritelmä on riittävän väljä (koko, voimakkuusaste), joka on mahdollistanut ulkomuodoltaan riittävästi toisistaan poikkeavien, mutta terverakenteisten koirien korkean palkitsemisen. Tämä on turvannut osaltaan rodun geeniperimän monimuotoisuutta. Nykyinen rotumääritelmä ei sisällä liioiteltuja piirteitä tai sellaisia vaatimuksia, jotka vaarantaisivat koiran terveyttä, rajoittaisivat sen fyysistä suorituskyyä tai oikein tulkittuna rodun arvokasta rotutyyppejä ja monimuotoisuutta.

Varsinaisessa JTO:ssa on tuotu esiin huoli töpöhäntäisten karhukoirien uhanalaisuudesta. Pitkällä aikavälillä tarkastellen huoli on ollut aiheellinen, mutta vuonna 2017 rekisteröitiin 11 töpöhäntäistä karhukoira ja vuonna 2018 määrä oli 10 kpl. Vuosina 2020 - 2022 rekisteröitiin 30 töpöhäntäistä karhukoira. Jos sama tahti jatkuu, ei töpöhäntäisyyden katoamisesta tarvitse lähitulevaisuudessa olla huolissaan.

Tärkeimmät suositukset jalostuskoirille

Jalostuskoirien tulisi olla terveitä ja metsästyskäytössä toimivia koiria. Suositeltavaa olisi, että käyttöominaisuuksista olisi myös todistettavia näyttöjä. Koska karjalankarhukoiran PEVISA ohjelma niin määrittelee, tulee jalostuskoirilla olla voimassa olevat PEVISA-tarkastukset. Silmäpeilaus alle kuusi (6) vuotiaalle koiralle voimassa kolme (3) vuotta ja kun koira on tarkastettu kuusi (6) vuotiaana on tarkastus voimassa loppu elämän ja lonkkakuvaus tulee olla tehtynä ennen ensimmäistä astutusta.

Suuntaamalla jalostuskäyttöä yli 5- vuotiaisiin yhä terveisiin yksilöihin neuvonnalla ja rajoittamalla alle 5- vuotiaiden koirien jälkeläismääriä, voidaan ehkäistä nuoruusiällä puhkeavien sairauksien (joihin ei ole geenitestiä) lisääntymistä rodussa. Lisäksi jälkeläismäärä rajoitus 25 jälkeläistä alle 5- vuotiaalla antaa erinomaisen mahdollisuuden valikoida parhaat periyttäjät varhaiskypsien koirien joukosta jälkeläisten näyttöjen perusteella. Luonteen osalta jalostuskoiran tulee olla yhteiskuntakelpoinen, vahva ja tasapainoinen. Koira saa olla omanarvon tuntoinen, mutta ei koskaan ihmisvihainen.

Hyväksytty rotujärjestön hallituksessa xx.xx.2025.